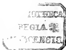

CATECHIM
AVEID
ER VRETONÈT.

CATECHIM

EID

EN OL ILISIEU

A FRANCE,

Laqueit é Brehonèc ha bèrreid dré hourhemen en Eutru DE BAUSSET, *Escob Güénèd, eit bout ansaignet en é Escopti.*

É GUÉNÈD,

É ti er Vugalé GALLES, Imprimerion en Eutru Escob, é ru en Intron-Varia.

PERMISSION DE Mg.r L'EVÊQUE.

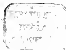
VU le certificat de M. HUBY, Curé de Quiberon, et de M. TORBY, Professeur de Théologie dans notre Séminaire, qui porte que le présent manuscrit est la traduction exacte du *Catéchisme pour toutes les Églises de l'Empire français*, nous en avons ordonné et ordonnons l'impression pour l'usage de notre Diocèse.

VANNES, le 19 Mars 1810.

† PIERRE-FERDINAND,

Évêque de Vannes.

Par Mg.r l'Évêque : ROBIC, *Secrétaire.*

CATECHIM.

KENTEL É RAUC.

Goulèn. *A Hui zo Crechén ?*
Rescond. Ya, mé zo crechén dré hræs Doué.

G. *Pérac é laret-hu dré hræs Doué ?*

R. Rac bout crechén a zou un donæson à ziguet Doué.

G. *Pétra é ur Hrechén ?*

R. En hani a zo badéet, hac a gred hac a avoué plànn en doctrin à grecheneah.

G. *Pétra a antandet-hu dré en doctrin a grecheneah ?*

R. Mé antand en doctrin en-d-es Jesus-Christ ansaignet.

G. *Mèn é tesquér en doctrin a grecheneah ?*

R. Ér Hatechim en hé désquér.

G. *Pétra e sinifi er guir men :* Catechim ?

R. Catechim a sinifi instruction.

G. *Guet piw éma ret chuèt en instruction ze ?*

R. Guet en Ilis, guet er Vugulion spirituel.

G. *Pétra a zésq demp en doctrin a grecheneah ?*

R. Désquein a ra demp pérac en end-es Doué hul laqueit ér béd.

G. *Pérac en en-d-es Doué hul laqueit ér béd ?*

R. Aveid en hanàuein, er hârein, er servigein, ha dré er moyant sé gounid er vuhé éternel.

LOD QUETAN,

A gonz ag en articleu à Fé,

KENTEL QUETAN.

A Symbol en Apostolèt.

G. *Mèn é cavér er güirionéieu principal en-d-es Doué revélet ha dizoleit d'é Ilis ?*

R. E Symbol en Apostolèt.

G. *Péa articl a zo ér Symbol ?*

R. Boud a zo deuzèc.

G. *Lared er Symbol é latin.*

R. Credo in Deum, &c. (*Sellet er Béden de vitin ér fin ag er Hatechim.*)

G. Lared er Symbol é brehonèc.
R. Mé gred é Doué, &c. (*Sellet er Bëden de noz er fin ag er Hatechim.*)

KENTEL II.

A Zoué.

G. Laret er hetan articl ag er Symbol.
R. Mé gred é Doué en Tad Ol-Bouissant, Croëour en Ean hac en doar.
G. Pétra é Doué ?
R. Doué zo Croëour en Ean hac en doar hac er Mæstre dres en ol a guement tra zo.
G. Grocit demp hanàuein gùèl é particulier er péh a gredet a zivoud en Eutru Doué ?
R. Doué zo ur spérét éternel, infini, péhani né hèll quet bout compreneṫ, a zo é pep léh, a huél tout, a hèll gobér tout, en-d-es groeit a nétra tout en treu, hac a gondui tout dré é furnéz hac abiltæd.
G. Pétra a antandet-hu, a bé laret éma Doué ur spéret ?
R. Mé antand éma Doué un dra na hèll quet bout gùélet guet en eulegad, na touchet guet en dehorn, na remèrquet guet hanni à hun squèndeu ha nen-d-é sprumantet nameit dré hun spéret.
G. A Doué en-d-ès ur horf ?
R. Doué n'en-d-ès na corf, na figur er bed.
G. Pérac eta é conzér quel liés a zehorn en Eutru Doué, ag é zeulegat, etc. ?

R. Dré é zeulegad é sinifiér é huél tout, dré é zehorn, é ra tout, dré é zivréh é antandér é houissans vrâs, hac é væstroni a zevisér èl ma hellér, en ul larèt éma en ol treu croéet édan é dreit.

G. Pénaus é hanauet-hu Doué ?

R. Doh er gaërdæt ag é labour, doh ér range ag er béd, ha doh er sclærdér en-d-es laqueit en hur spéret.

G. Pétra a antandet-hu dré er guir men : En Tâd ?

R. Mé antand éma Doué à ol viscoah Tâd é Vâb uniq a zo en 'eil Person ag en Drindæt.

G. Pérac ér Symbol é conzér demp é particuliér à Ol-Bouissans en Eutru Doué ?

R. Eit ma viwehemp de virwiquin sujet de hou.

G. Pétra a antandér dré er guirieu men : Croéour en Ean hac en doar ?

R. Antand a rér en en-d-ès Doué groeit à nétra ne pas hemp quin en Ean hac en doar; mais ohpen-ze ol en treu crouéet béthac en distérran préwic.

G. Pénaus é hellet-hu credein en en-d-es groeit Doué treu quen distér ?

R. Rac é abiltæd hac é bouissans a splânn én hè quemènt él én treu a gavamp caërran, ha mar à huéh é splânn davantage.

G. Pétra a sinifi er guirieu-men : Mé gred é Doué ?

R. Ind a sinifi en hum zougan trema Doué a greis me halon, hac à me ol gred

ha caranté, querclous èl a ol nerh me spéret.

KENTEL III.

A Vystér en Drindæt Santél.

G. *Ac ean zo estroh eid un Doué?*
R. Nepas : nen-d-es nameit unan hemp quin ha né hèll quet bout estroh ėit-hou.
G. *Pét Person zo é Doué?*
R. Bout sò tri Person é Doué, en Tâd, hac er Mâb, hac er Spéret-Santél, hac a hanwamb ou zri en Drindæt santél.
G. *A peb unan ag en tri Person zé zo Doué?*
R. Ya, en Tâd zo Doué, er Mâb zo Doué, er Spéret-Santél zo Doué.
G. *Tri Doué ind eta?*
R. Nepas : tri Person distingued ind, ha né rant neoah meit un Doué hemp quin.
G. *Pérac nen-d-ind ou zri meit un Doué hemp quin?*
R. Rac n'ou-d-ès ou zri meit ur memb natur, ur memb divinité hemp quin.
G. *Pehani ag en tri Person a Zoué zo er brassan, er furran, hac er pouissantan?*
R. Ou zri en ou-d-ès er memb brastæt, er memb furnez hac er memp pouissans; ingal int é pep tra, rac nen-d-int ou zri meit er memp Doué.

KENTEL IV.

Ar er Grouéacion ag en Ælèt hac ag er hetan Dén.

G. *Péré ag en treu croéet guet Doué, é er ré avantagettan ?*

R. En Ælèt hac en dud.

G. *A Doué zo Croëour en Ælèt fall a hanuér diaulèt, èl mei Croëour en Ælèt mad ?*

R. Ou Hroéour-é Doué, mais n'en-d-ès quet ou hroéet fall.

G. *Piw en-d-ès int laqueit de vout fall ?*

R. Ind ou unan en-d-ès hum laqueit de vout fall, dré ou féhet.

G. *A bétra en-d-ès groeit en Eutru Doué corf er hetan dén ?*

R. A zoar.

G. *A bétra en en-d-ès Doué groeit é inean ?*

R. A nétra, dré é ol bouissans en en-d-ès groeit en Eutru Doué inean er hetan dén.

G. *Ac èl-se é ra Doué ineanneu en ol dut ?*

R. Ya : a nétra é ra ineanneu en ol dud, hac en ou joènte doh ur horf quel liès guèh ma form un dén.

G. *Péh hanweu a ret-hu à hou tád hac à hou mam guettan ?*

R. Adam hac Eva a rér a nehé.

KENTEL V.

A béhet er hetan Dén.

G. A Doué en-d-oé groeit mat ha santél er hetan dén ?

R. Ya, Doué en-d-oé ean groeit mat ha santél.

G. A ni a vé ëüé mat ha santél en ur zonèt ér béd ?

R. Nepas : ganned vêmp péherion ha douguet d'en drouc.

G. Pérac é ómp-ni gannet peherion ha douguet d'en drouc ?

R. A gaus de béhet hur hetan tâd Adam.

G. Péh hanw a ret-hu ag er péhet a za guen-omp ér bed ?

R. Er péhet originel, de larèd-é, er péhet deid ag er hourien, ag er souchèn ahàn-omb.

G. Pénaus en en-d-oé péhed Adam ?

R. É taibrein ag er freh diüennet.

G. Pérac é tiüennas Doué doh Adam a zaibrein ag er fréh hont ?

R. Aveit assæein é aboéissance.

KENTEL VI.

Ag en drougueu deit à béhed Adam.

G. Péh drougueu en-d-es péhet Adam eennet ar er horf ?

R. En ol misérieu ag er vuhé hac er sujedigueah d'er marw.

G. Péh drougueu en-d-es péhet Adam tenned ar en incan ?

R. En dihouyeguéh hac en inclination d'er péhed.

G. É pétra é consist en dihouyeguéah-se ?

R. Consistein a ra dres pep tra ér péh na en-d-es quet mui en dud gouyet à houdéhuéh pétra é Doué na pétra int, que nen-d-é pliget guet Doué désquein dché.

G. É pétra é consist en inclination d'er péhet ?

R. Er péh ma omp teichet de hum staguein doh plijadurieu er horf ha d'hum garein ni hun unan mui eit Doué.

KENTEL VII.

Ag er Messi grateit.

G. Pétra a vérité en dud dré er péhed originel ?

R. Ol é véritènt er marw éternel.

G. Pénaus en en-d-ès Doué ou délivret ?

R. Dré druhé hemp quin.

G. Pétra en-d-es grocit Doué aveit ou délivrein ?

R. Reit en-d-es dehé ur Salvér hac ur Redamptour.

G. Piw er Salvér hac er Redamptour-ze ?

R. Mâb Doué deit de vout dén, Jesus-Chrouist é.

G. Pérac éma J.-C. hanuet Salvér ?

R. Rac ma-n-d-es hun salvet à hun Péhedeu.

G. Pétra a sinifi er guir à Redamptour ?

R. Sinifiein a ra unan a brén pé a rançon, èl a pé rançonner sclavèt.

KENTEL VIII.

A Jésus-Chrouist

G. Laret en eil articl ag er Symbol.

R. Hac é Jésus-Chrouist é Vâb uniq, hun Eutru.

G. Pétra a zésq demp en eil articl-men, hac en articleu arlèrh bethac en eihvèt ?

R. Désquein a rant demp er péh zo ret credein à Jésus-Chrouist, hac a redamption en dud.

G. Pérac é larér : Mé gred é Jésus-Chrouist, *èl ma larér :* Mé gred é Doué en Tâd.

R. Rac Mâb Doué, Jésus-Chrouist a zo Doué èl en Tâd.

G. Pétra a sinifi er guir-men : Jésus ?

R. Jésus a sinifi *Salvér.*

G. Pétra a sinifi Christ *pé* Chrouist ?

R. Christ a sinifi sacret.

G. Pérac é hanuér J.-C. : Mâb uniq en Eutru Doué ?

R. Rac nen-d-es meit hou güir Vâb de Zoué.

G. Nen-d-omp-ni éue bugalé de Zoué ?

R. Ni zo bugalé de Zoué dré ma'n-d-es hun devâbet, de larèt-é, hun choéget avéit bout é vugalé dré é hraice; mais Jésus-Chrouist é unan a zo er Mâb véritable dré natur ha gannedigueah.

G. Pérac é hanuet-hui Jésus-Christ : hun Eutru ?

R. Rac, èl mei hun Salvér, en en-d-es hur prenet gued é hoaid eit ma vehemb é bobl spécial, hac ... hur biyeu.

KENTEL IX.

A Vyster en Incarnation.

G. Laret en drivèt articl ag er Symbol.

R. Péhani zo bet conceuet dré er Spéret-Santel, ha gannet ag er Huérhiès Vari.

G. Pêtra a sinifi en articl-ze ?

R. Ema deit Jésus-Christ, a oé Mâb Doué a ol viscoah, de veut en ur certen amzér Mâb er Huérhiès Vari.

G. Ac arriwet-é quement-sè dré changemant ?

R. Nepas; mais Mâb Doué, en ur chom atau ér péh ma oé, en-d-es sàuet devat-hou en natur a zén hac en-d-es hi joentet doh-t-hou-éan.

G. Ac er memb person é Mâb Doué ha Mâb Mari ?

R. Ya : Mâb Doué ha Mâb Mari a zo er memb person; ur Jésus-Chrouist hemp quin, gùir Doué ha gùir dén assambl, Doué parfaed, ha dén parfaed.

G. Er Huérhiès Vari a zo eta Mam Doué ?

R. Ya : er Huérhiès Vari a zo Mam Doué.

G. Bout so eta diw natur é Jésus-Chrouist ?

R. Ya : bout so diw natur é Jésus-Chrouist, en natur a Zoué hac en natur a zén.

G. Ac ean zo éue deu berson é Jésus-Chrouist ?

R. Nepas, nen-d-es é Jésus-Chrouist nameit ur person hemq quin péhani zo Mâb Doué en eil person ag en Drindæt.

G. Pénaus en'iW natur ze né rand-i é Jésus-Chrouist nameit ur person hemp quin?

R. Pédostic èl ne ra hun énean hac hur horf nameit un den hemp quin a beb unan ahan-omb.

G. Péh hanW a ret-hu ag er Myster men ?

R. Myster en Incarnation pé Mâb Doué deit de vout dén.

G. Jésus-Chrouist ac ean zo gùir Vâb er Huérhiès Vari ?

R. Ya : Jésus-Chrouist a zo gùir Vâb er Huérhiès Vari, conceuet a hé goaid hi hé unan, ha gannet a nehi.

G. Pénaus éma bet conceuet Jésus-Chrouist étré digosté er Huérhiès Vari ?

R. Dré opération er Spéret-Santél.

G. A Mari zo chomet perpet Gùerhiès ?

R. Ya : chomet-é perpet Gùerhiès.

G. San Jogèb Prièd er Huérhiès Vari, nen-d-é ean tàd hun Salvér ?

R. Naren : nen-d-é bet nameit é hoarnour hac é vâguér.

KENTEL X.

A Vystér er Rédamption.

G. *Laret er bearvèt articl ag er Symbol.*
R. Hac en-d-es anduret édan Ponce-Pilat, hac a zo bet crucifiet, maruet hac interret.
G. *Pétra a sinifi er guir-men : En-d-es anduret ?*
R. Ean a sinifi en ol tourmanteu en-d-es Jésus-Chrouist anduret hac é Bassion tout antiér.
G. *Pétra en-d-es Jésus-Chrouist anduret é ti Ponce-Pilat ?*
R. Accuset oè bet éno, flagellet pé dispennet a dauleu, couronet a spern hac outraget gued ol er gompagnoneah soudardèt, goulennet d'er marw a dauleu cri gued ol er bobl a ras de Varabbas lær bras ha multrér er bréférance ar nehou, hac érfin é oè bet condannet de véruél ar ur Groés, deusto ma'n-d-oé Pilat er jugé, disclæriet né oé quet tam cablus.
G. *Pétra en-d-oé groeit er Juivèt de hou, a pé oé doh er Groés ?*
R. Dalhet ou-d-oé d'en anjulial ha d'en traitein divalàu betha présantein de hou d'ivet véstr ha gùin aigre.
G. *Pérac en en-d-es J.-C. anduret er poénieu ze ha memb er marw ?*
R. Eit er pardon a hur péhedeu.
G. *A ret oè ma souffrezé quement-se tout ?*

R. Ordrenet oè bet él-se guet Doué, hac hun Salvér en-d-oè sentet a volanté vat.

G. Pérac é oè deliet de hou méruell dré lah quentoh eit dré gliniset pé dré accidant ?

R. Eit bout ur victim péhani a vezé bet scüillet ol é hoaid él goaid el lonnèt ér sacrificeu ag el lézèn ancién.

G. Marw Jésus-Chrouist a zo ur sacrifiss eta ?

R. Ya : marw Jésus-Chrouist a zo ur sacrifiss antiér hac en-d-es ur mérit hemp som.

G. Pérac ur mérit hemp som ?

R. Rac en hani a offr er sacrifiss-ze en-d-es ur mérit hemp som, dré mei Doué ha dén assambl.

G. Pérac en en-d-es hur Salvér andurec er marw méhussan ha punition en dorfæterion vrassan ?

R. Eit discoèin tout é garanté doh omp.

G. Guet pétra éma pæet hun rançon ?

R. Guet goaid Jésus-Chrouist hac a dalw ur bris hemp som.

G. Pérac éma bet interret Jésus-Chrouist ?

R. Eit discoèin é oé marw é güironné.

G. Pétra a zeliamp ni gobér eid inourein bé Jésus-Chrouist ?

R. Hum interrein guet hou en é vé ha méruell grons é quevér er béd.

KENTEL XI.

A zisquen Jésus-Christ él Limbeu, ag é Resurrection hac ag é Assansion.

G. Laret er bempvèt articl ag er Symbol.
R. A zou disquennet él Limbeu, hac en drivèt dé ressuscitet a varw de vyw.
G. Pètra a sinifi en article ze ?
R. Entre oé corf Jésus-Chrouist er bé, é inean santél a yas de zelivrein ineanneu en dud just a oé bet ar en doar quent ma oé ean deit.
G. Pérac né oè quet en inneanneu-hont én Ean ?
R. Rac ma telié Jésus-Chrouist monèt a barh er hetan tout, ha digor en'or demp dré é hoaid.
G. Pégourz éma ressusceitet J.-C. ?
R. En drivèt dé ma oè laqueit er bé.
G. Piw zo bet en testeu ag é Resurrection ?
R. En Apostolèt hac é Zisciplèt aral.
G. Pètra ou-d-es int groeit eit lacat sònn er gredèn a nehi ér bed ?
R. Anduret ou-d-es pep sort tourmanteu hac er marw memb eit assurein é oè güir ou zestoni a zivoud Resurrection hur Salvér.
G. Pètra a zeliamb-ni gobér aveit bout lodec é Resurrection Jésus-Chrouist ?
R. Ni a zeli méruél é fæd ag er péhed eit comansein gued Jésus-Chrouist ur vuhé neué.

G. Laret en huéhvèt articl ag er Symbol.
R. A zo montet d'en Ean, hac azéet én tu diheu de Zoué en Tâd Ol-Bouissant.
G. Pétra a sinifi er guirieu-men : A zo montet d'en Ean ?
R. E vontas Jésus-Chrouist d'en Ean dérac é Zisciplèt en'eu-uiguentvèt dé goudé ma oè ressuscitet.
G. Pétra a sinifi er guirieu-men : A zo azéet én tu diheu de Zoué en Tâd Ol-Bouissant ?
R. Ind a sinifi éma bet reit de Jésus-Chrouist en ol-bouissance én Ean hac ar en doar.
G. De bétra en hun oblige er Mystér-men ?
R. De zoug d'en Ean hun ol desirieu.
G. Pétra a sinifi er seihvèt articl : A zei a éno de jugein er ré viw hac er ré varw ?
R. Sinifiein a ra é vou guélet Jésus-Chrouist ér fin ag er béd é tisquèn ag en Ean gued ur vajesté vras eit jugein en ol dud ha rein de bep'unan er péh en-dou méritet dré é œuvreu mât pé droug.

KENTEL XII.

Ag er Spéret-Santél.

G. Laret en eihvèt articl ag er Symbol.
R. Mé gred ér Spéret-Santél.
G. Pétra a sinifi en article-men ?
R. E credér ér Spéret-Santél èl ma cre-dér én Tâd hac ér Mâb.

G. Pérac é credér ér Spéret-Santél èt ma credér én Tâd hac er Mâb ?

R. Rac méi er Spéret-Santél ur memb Doué gued én Tâd hac er Mâb, en dri-vèt person ag en Drinded é.

G. A Santél-é er Spéret-Santél ér memp fæsson m'éma Santél en Ælèt hac en dud ?

R. Nepas : en Ælèt hac en dud n'en-d-int santél meit rac mân-d-int santifiet dré er Spéret-Santel; mais er Spéret-Santél, a zo santél a nehou é unan.

G. Pétra a fal deoh-hui eta larèt, a p'en hanuet santél ?

R. Mé fal d'in larèt éma santél dré natur hac é laca er réral de vout santél.

G. Pénaus é ta d'er Spéret-Santél hul lacad ni de vout santél ?

R. En ur rêin demp graice Doué.

KENTEL XIII.

A Hraice Doué.

G. Pétra é graice Doué ?

R. Un donæson sournaturel pé dres natur a ra demp en Eutru Doué dré é vadeleah hempquin a gaus de véritéu Jésus-Chrouist eit gobér hur salvedigueah.

G. Dré béh moyandeu é ra Doué demp liëssan é hraice ?

R. Dré er bédén 'ha 'dré er Sacrementeu.

G. A ni a hell hemp graice Doué gobér œuvreu a vérit er Baraouês ?

R. Napas : hemp graice Doué né hellamp gobér tra erbed a vérit er Baraouis.
G. Mais nen-d-omp-ni obliget de labourât guet er graice ?
R. Guéw, sur ha certen.
G. Pétra a fal deoh-hui larèt dré er guirieu-men : Labourât gued er graice ?
R. Mé antand é teliamp hélièt en inspiration hac el lusq ag er graice.
G. A ni ʒo libre de resistein doh graice Doué ?
R. Ya, ha ne resistamp meit ræ liès doh-t-hi.
G. A guellein a rér méritein er Baraouis en ul labourât gued er graice ?
R. Ya, sûr, a pen-d-é er Baraouis pé er vuhé éternel grateit d'en œuvreu mat.
G. Pétra a ʒeli ur hrechén credein ag é ʒivoud ean é unan ?
R. Ur hrechén a zeli credein nen-d-é nétra, na n'en-d-es nétra, na ne hell gobér nétra a nehou é unan.

KENTEL XIV.

Ag en Ilis.

G. Laret en nàuvèt artiel ag er Symbol.
R. En Ilis santel Catoliq, quemunion er Sænt.
G. Pétra a sinifi er guir-men : Ilis ?
R. Ilis a sinifi *assamblé, cansortemant.*
G. Pétra a sinifi er guir-men : Catoliq ?
R. Catoliq a sinifi *en ol.*

G. Pétra a antandet-hu a pé ttret éma en. Ilis én ol ?

R. Mé antand éma én ol amzérieu hac én ol broieu, mais nepas én ol dud.

G. Pétra a laret-hu a ɀivoud en amzérieu ?

R. Mé lar pénaus Ilis er grechenion a zeli pâdein a hèd en amzér bétha fin er béd.

G. Pétra laret-hu a ɀivoud er broieu ?

R. Mé lar pénaus Ilis er grechenion a zo é pep bro ag er béd.

G. Pétra é eta en Ilis Catoliq ?

R. En Ilis Catoliq a zo assamblé pé cansortemant er Grechenion fidél streàuet ol ar en doar.

G. Pénaus émand-i assamblet diabarh ?

R. Dré er memb Fé.

G. Pénaus émand-i assamblet dianvæz ?

R. Dré er brofession pé en disclæration splànn a rand ag er memb Fé, dré en usage a rant ag er memp Sacremanteu, dré en aboéissance ou-d-es d'er memb Bugulion spirituél péré a gondui en Ilis édan er memb Penn a heller gùélèt hac a zou hun Tâd santél er Pâb Viquél Jésus-Chrouist ar en doar.

G. Pérac é larer éma en Ilis Apostoliq, pé Apostolec ?

R. Rac mei bet comanset dré en Apostolèt ha mèi gouvarnet dré en Escobèt a zo bet laquet é léh en Apostolèt lerh-oh-lerh hemp dissèute er béd betha bremen.

G. Pétra a fal dcoh-hui larèt dré er guirieu men ; Hemp dissèute er bèd ?

R. Mé venn larèt en en-d-es en Escobèt quetan groeit Escobèt aral hac en oud-es hum gonsacret a stæd en eil arlerh éguilé a ziar en Apostolèt betha bremen.

G. De bétra er stæd-sé ?

R. De zegass a rum de rum hac èl a zorn de zorn, béthac en achemant ag er béd, en doctrin en-d-es en Apostolèt ansaignet.

G. Pérac é hanuér en Ilis Catoliq, Ilis Romæn ?

R. Rac en Ilis diazéet ér guær a Rom a zo pèn ha Mam en ol Ilisieu aral.

G. Pérac é ret-hu en inour-ze d'en Ilis a Rom ?

R. Rac mei é Rom éma poset cadoér Sant Pier er hetan ag en Apostolèt, hac a zo cadoér er bâbèt héritenon ag é garg.

G. Pétra a antandet-hu dré er guirieumen : Mé gred en Ilis ?

R. Mé antand é pâdo en Ilis perpet, éma ret credein er péh a ansaign, hac éma ret biuein ha méruéll én hi eit hun-bout er vuhé éternél.

G. Pérac éma ret credein ol er péh a ansaign en Ilis ?

R. Rac màn-d-é scolleit gued er Spéret-Santél.

G. En Ilis Catoliq né hell quet fari eta ?

R. Naren : hac en nèb a refus crédein er péh a gomand en Ilis credein, a zo hérétiquèt.

KENTEL XV.

A Guemunion er Sênt.

G. *Pétra a antandet-hu dré er guiriou-men :* Quemunion er Sênt ?

R. Mé antand éma quemen en ol madeu spirituel étré er fidèlèt.

G. *E pétra é consist er Guemunion-ze a vadeu spirituél ?*

R. Er péh ma profitt ol d'er horf ag en Ilis ha de bep mambre a nehi'er graceu a receu peb unan hac en œuvreu mad a ra.

G. *Pérac é rér d'er fidèlèt en hanw a Sênt ér Symbol ?*

R. Rac m'émant galuet de vout Sênt, ha m'émant consacret de Zoué dré er Vadiènt.

G. *Pérac é laquér en articleu-men :* Quemunion er Sênt, er remission ag er pehedeu, hac er vuhé éternél, *arlèrh hennen :* Mé gred en Ilis Catoliq ?

R. Eit discoêin nen-d-es na santeleah, na pardon ag er pehedeu, hac èl-se na salvedigueah na buhé éternél ér mæz ag en Ilis Catoliq.

G. *Ha pérac é laquér en ol articleu-ze arlerh hennen :* Mé gred ér Spéret-Santél ?

R. Eit discoêin éma er Spéret-Santél aassambl en Ilis hac a ra buhé de hi dré ma'n-d-es laqueit én hi ol é hraceu.

G. Ac en Ilis a hell lemell Quemunion er Sènt guet unan benac a hé bugalé?

R. Ya : hé lemell a hèll guet béherion scandalus dré ou escommunieint.

KENTEL XVI.

A hun finieu deuéhan.

G. Laret en unnecvèt articl ag er Symbol.

R. Mé gred er Resurrection ag er hiq.

G. Pétra a sinifi en article-zé?

R. É ressuscitehemp dé er Jugemant gued er memb corf hur-bou bet ar en doar.

G. Pérag é ressuscitehemp-ni?

R. Eit bout eurus pé maleurus ér horf hac én inean durand en éternité.

G. Laret en deuzecvèt articl ag er Symbol.

R. Mé gred er vuhé éternel.

G. Pétra a sinifi en article-zé?

R. Mar bihamp ha mar marwamp èl crechenion vad, é viuehemp guet Doué er Baraouis é pad en éternité.

G. É pétra é consist er vuhé ag er Baraouis?

R. É huélèt Doué ha doh er hârein a greis er galon durand en éternité hemp er holl biruiquin jamais.

G. Pétra zo ret chèrrein a ziar er Symbol pénderbèn?

R. É ès un Doué, hac é recompanso en nèb er servige.

G. Nac er ré en offans hac a varw èr péhet marvel, pétra vo a nehe'nd-i?

R. En iuern é veint eit jamais hemp guélèt Doué, hac é losquein gued en diaulèt durand en éternité.

G. A ne vehemp-ni juget meid ér fin ag er bét ?

R. Guiw : juget vehemp quetan ér Jugemant particuliér quentéh arlerh hur marw.

KENTEL XVII.

Bérraèn ag er Symbol, hac a ihuéldet er Mystérieu dres hun spéret.

G. Pétra e houes-hui remerquet ér Symbol hèt-ha-hèt ?

R. É queniguér d'hur fé de gredein en tri Person ag en Drindet, hac el labour a laquér ar hanw peb unan a nehé.

G. Péh labour a laquér ar hanw en Tád ?

R. Er grouéation ag er béd.

G. Péh labour en-d-es grouit er Mâb ?

R. El labour a hun Redamption.

G. Péh labour a laquer ar hanw er Spéret-Santél ?

R. El labour a hur santifiein.

G. A biw é ta er Mâb ?

R. Ag en Tâd hemp quin.

G. A biw éta er Spéret-Santél ?

R. Ag en Tâd, hac ag er Mâb.

G. Er Mâb ae ean zo-bet groeit pé crouéet ?

R. Nepas : ganned é ag en Tâd hemp quin hac ag é substans propre.

G. *Er Spéret-Santél ac ean zo bet groeit pé croéet ?*

R. Nepas.

G. *Ac ean zo gannet ?*

R. Nepas: er Scritur a lar hemp quin é ta ag en Tâd hac ag er Mâb, ha né faut quet clah pèlloh.

G. *Mystér en Drindet a dremen hur speret eta ?*

R. Ya.

G. *Na Mystér en Incarnation ?*

R. Eue.

G. *Pérac eta é credamp-ni ol en treu-ze ?*

R. Rac ma en-d-es en Eutru Doué ou revélet ha disclæriet.

G. *Ha pérac en-d-es en Eutru Doué hun obliget de gredein treu péré ne hellamp quet ou homprenein ?*

R. Rac ma'n-d-es pliget guet hou exersein hun Fé ér mod-se.

G. *A gobér gueu doh omp é hun obligein de gredein treu a zo dres hun speret ?*

R. E contrel; gobér inour demp é.

G. *Pérac ?*

R. Rac quement-se zo hun seüéll dres omp hun unan.

G. *Pé sort santimant a zeli lacad én omp er greden a guement-se a dreu péré zo dres hun speret ?*

R. En hireah d'ou guélèt un dé a zei.

G. *Mèn en ou guélehemp-ni ?*

R. Er Baraouis, a p'hum ziscoei splânn en Eutru Doué demp.

G. Pétra a laret-hu ag er ré hum gav capable de gomprenein segredeu Doué?

R. Tud amoèd int.

G. Pérac en ou hanuet-hui amoèdèt?

R. Rac n'hum hanàuant quet ind ou unan; né houyant quet nehè pénaus éma groeit en treu distérran, ur guelionèn, ur vérionèn, un doézèn pé tavezèn-éd, hac é fal dehè hum antand é segredeu Doué.

KENTEL XVIII.

Ag er Brofession ag er Grecheneah, hac a sin er Groés.

G. A ni a zeli gobér profession pé avoueance hardéh a vout Crechenion?

R. Red é, ha unan a hun deværieu necessærran é quement-se.

G. Ac ean zo ur merche pé ur sin bénac a chervige de rein de houd é omp Crechenion?

R. Ya: sin er Groés é.

G. Pénaus é tisco sin er Groés é omp Crechenion?

R. Rac en ur obér sin er Groés é avouéamb en eu Vystér principal à lézèn er Grechenion.

G. Péré er Mystérieu-ze?

R. Mystér en Drindet ha Mystér er Redamption.

G. Pérac é laret-hu é avoéamp Mystér en Drindet en ur obér sin er Groés?

R. Rac en ur obér sin er Groés é hanuamp en tri Person ag en Drindet,

G. Pérac é laret-hu é avoéamp Myster er Redamption en ur obér sin er Groés?

R. Rac en ur obér sin er Groés é tegassamp chonge d'emp pénaus é omb bet ransonet dré Groés hur Salvér Jésus-Chrouist.

G. Pénaus é rér sin er Groés eta?

R. Er gobér a rér en ul lacat en dorn dihen ar en tal, neze ar er galon, ar er scoæ glei hac ar er scoæ diheu en ul laret er honzeu men é latin : *In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti*, pé é breton : *É hanw en Tâd, hac er Mâb, hac er Spéret-Santél.*

G. Pégourz éma ret gobér sin er Groés?

R. De vitin a pé sauér, de noz a pé yér de gousquêt, ér homancemant hac ér fin ag en œuvreu principal, hac a p'hum gavér en un dangér, hac é special én dangér de béhein.

G. Pérac éma ret comans hun obéreu dré sin er Groés?

R. Eit hum accourragein d'obér tout é hanw Doué hac a balamort de Zoué Tâd, ha Mâb, ha Spéret-Santél.

G. Pêh quer profitabl é sin er Groés?

R. A pé vé groeit guet fé ha respèt é ra d'en diaul téhein, é tismant en tantationeu hac é tenn bénédiction Doué.

KENTEL XIX.

Ag er Scritur Santêl hac ag en tradition.

G. *Mèn é cavér a griw er Mystérieu en-d-es en Eutru Doué revêlet hac el lezen a Grecheneah ?*

R. Er Scriturieu ag en Testamant coh hac ag en hani neué.

G. *Né gredet-hu meit er péh zo ér Scritur Santél ?*

R. Mé gred eué er péh en-d-es en Apostolèt ansaignet a véc hemp quin hac a zo bet atau crédet én Ilis Catoliq.

G. *Péh hanw a ret hu ag en ansaignemant-se ?*

R. En hanuein a ran conzeu Doué amscriw, pé tradition.

G. *Pétra a sinifi er guir ze : Tradition ?*

R. Tradition a sinifi tra deit pé ansaignemant degasset a zorn de zorn hac atau deguemérét mâd én Ilis.

G. *A zorn piw en hunn-es-ni receuet er Scritur Santél ?*

R. A zorn en Ilis Catoliq.

G. *Guet piw é receuamp-ni en explication hac en antand ag er Scritur Santél ?*

R. Guet er memb Ilis Catoliq.

G. *Pétra zo ret eta gobér, a pé lénér un dra bénac ag er Scritur Santél ?*

R. Pourfitein ag er péh a gomprenér, credein hac adorein er péh ne gomprenér

quet, ha bout prest d'aboeissein é pep tra d'er péh en-dou disclæriet en Ilis.

G. Pérac né gonzér quet ag er Scritur Santél ér Symbol ?

R. Rac assez-é discoëin demp ér Symbol en Ilis Santél Catoliq, a pen-d-é guet hi é receuamp er Scritur Santél hac en antand ag er Scritur ze.

G. Groeit un Act a Fé ar er Symbol.

R. Mé gred a greis me halon, a me ol inean, a me ol spéred, a me ol garanté en un Doué hemp quin, é tri person, Tâd, Mâp ha Spéret-Santél. Mé gred gued er memb fé éma deit J. C. Mâb Doué de vout dén ha marued eid salvein en dud collet dré béhed Adam. Mé gred eue graice Doué hun groa lodec é meriteu Jésus-Chrouist. Mé gred en Ilis Catoliq, Apostoliq ha Romæn, hac ol er péh end-és en Eutru Doué revélet de hi. Mé zo ingorto, en ur viuein ervé er fé men, en em-bou er vuhé éternél. *Amen.*

G. Pétra a sinifi Amen ?

R. El-se é, pé El-se re vou.

Fin ag el Lod quetan.

EN EIL LOD.

Ag er Régleu a gomportemant.

KENTEL QUETAN.

A Hourhemeneu Doué.

G. *Ac assez é bout badéet hac hun-boud er Fé eie bout salvet ?*
R. Nepas : red é hoah mirèt Gourheméneu Doué.
G. *Pét Gourhemen en-d-es reit demp en Eutru Doué ?*
R. Déc.
G. *Laret Gourheméneu Doué.*
R. 1. Un Doué hemp quin a adorei
Ha parfaitemant a garei.
2. Hanw Doué hemp ret nè douèyei quet
Na dré nètra en-d-es crouéet.
3. Cesse pep Sul a labourat
Eit servigein Doué devot mat.
4. Tàd ha Mam a galon vat car
Aveit biuein pèll ar en doar.
5. Na vès multrèr de zén er bed
A volanté nac a effed.
6. Na vès paillard é mod er bed
En ha gorv nac en ha spéret.
7. Madeu dén er bet nè lairei,
Nac hemp ræson ꝟat n'ou dalheï.

8. Béruiquin gueu né lavarei,
Nac ene faus tèste ne vei.
9. En œuvr ag er hiq né hoantei,
Meid guet te bried a pé vei.
10. Né zesirei madeu hanni
Eit he-poud int dré dromperi.

G. De bétra é tenn ol Gourheméneu Doué é bérr. (*a*)

R. De garein Doué ha de garein hun néssan. (*Selled er Guentel* XII, pag. 44.)

KENTEL II. (*b*)

Ag er guetan Gourhemen.

G. Pètra a ordren demp er guetan Gourhemen ?

R. Hi a ordren demp adorein Doué hac er harein a greis hur halon.

G. Pètra a zihuènn-hi ?

R. Dihuènn a ra doh omp pep sort idolatri, sorcereah, hérési pé huguenaudage, ha pep sort supèrstition.

G. Reit demp un exampl a superstitionen.

R. Péhein a rér dré superstition, a pé gredér é ès é certæn obéreu, é certæn conzeu ur vertu n'en-d-ès quet en Eutru Doué laquit én hè, èl er vertu de huellât el lonnèd, pé de hanàuein pètra a zegouéhou én amzér de zonèd.

(*a*) Prise de la 2.e Leçon du français.

(*b*) 3.e Leçon au français.

G. Er Hourhemén-men à hi a zihuènn a inourein er Sènt, èl ma ra en Ilis ?

R. Nepas : raç en Ilis né ra quet d'er Sènt er memb inour èl de Zoüé, né ra meit ou inourein èl amièt en Eutru Doué.

G. A dihuènned-é a inourein Limageu Jésus-Christ pé ré er Sènt ?

R. Nepas : rac né inourér el Limageu ze meit aveit dérhél chonge à Jésus-Chrouist pé ag er Sènt, hac en inour a rér de hè a ya héd er péh a represantant.

G. Pétra a laret-hu ag en inour a rér de Relégueu er Sènt ?

R. Ou inourein a rér eué eit dérhèll chonge ag er Sènt pé ou biyeu.

KENTEL III.

Ag en eil hac ag en dærvèd Gourhemen.

G. Expliquet en eil Gourhemen : hanw Doué hemp ret ne doueyei quet, na dré nétra en-d-es croéet.

R. Er Hourhemen-men a zihuènn a douéyein hemp respèt hac hemp necessité, a douéyein eit assurein ur gueu, a nahein Doué dré jarneïeu, hac a viasphêmein énèp de Zoüé pé d'er Sènt.

G. Pétra a ordren demp en eil Gourhemen ?

R. Hi a ordren demp aqüittein er péh hunn-es grateit de Zoüé pé d'en dud.

G. Expliquet en dærvèt Gourhemen : Cesse pep sul a labourad.

R. Dré er Hourhemen-ze éma commandet santifiein er Sulieu hac er Gouilieu miret.

(Sellet en explication a ziw Hourhemen quetan en Ilis, page 41.)

KENTEL IV.

Ag er bedærvèt Gourhemen.

G. Expliquet er bedærvèt Gourhemen ; Tâd ha Mam a galon vât câr, *etc.*

R. Dré er Hourhemen-ze éma commandet d'er vugalé cârein ou zâd hac ou mam, ou respètein, sèntein doh-t-hé hac ou assistein en ou dobérieu ervé er horf hac ervé en inean.

G. Péh sort punition zo eid er vugalé péré né garant quet ou zâd hac ou mam ?

R. Méligued int guet Doué.

G. Er bedærvèt Gourhemen né sell-hi quin meit deværieu er vugalé é quevir ou zâd hac ou mam ? (*a*)

R. Hi a sell eué deværieu er ré zo édan er réral é quevir er ré zo dres-t-hè.

G. Pétra é antandet-hu dré er ré zo dres er réral ?

R. Ol er ré en-d-es en Eutru Doué laqueit dres omp, èl mei abarh én Ilis, er Pâb, en Escobèt hac ol er Vugulion spirituel, hac abarh ér ranteleah en hani

(*a*) 6.e Leçon au français.

zo de bènn, er Brincèd, hac er ré laqueit de gondui er vro.

G. Péré é hun devœrieu é quevir er Vugulion spirituél ?

R. Delied-é demp ou inourein, chéleuèt guet respèt hac aboeissance ou aviseu mad, hac ou assistein eid ou biuance.

G. Pérac é teliamp-ni ou assistein eid ou biuance ?

R. Rac un dra just-é ma rehemp secourrieu tamporel d'er ré a implege ou amzér de rênn demp er vuhé a hraice Doué hac er madeu spirituél aral.

KENTEL V.

Continuation ag er memb Gourhemen.

G. Péré-é devœrieu er sujeté é quevér er Brincèt ou hondui, ha péré-é hun devœrieuni é particulièr é quevér Napoléon quetan hunn Impèrhour pé Ampereur ?

R. Er sujeté a zeli d'er Brincèt ou gouvarn, ha ni a zeli é particuliér de Napoléon quetan hun Ampereur caranté, respèt, aboeissans, fidélité, servige ér brisél, en taxeu ordrénet eit conservein ha dihuènn er vro hac é dron. Ni a zeli hoah de hou pédenneu vad eid é salvediguéah hac aveit leuiné spirituél ha tamporél er vro.

G. Pérac é omp-ni obliget d'en ol devœrieuze é quevér hun Impèrhour ?

R. De guetan ræson, rac en Eutru Doué péhani a hroa er ranteleaheu hac ou

ra d'er ré ma câr, en ur rêin d'hun Ampereur quement a avantageu er peah hac er brisel, en-d-es ean laquet de vout er pènn ag er ranteleah, er Ministr ag é bouissance hac é Limage ar en doar. Inourein ha servige hun Ampereur a zo eta inourein ha servige Doué memb. D'en eil ræson, rac hur Salvér Jésus-Christ dré é Bredégueu ha dré é exampl en-d-es ansaignet demp ean memb er péh a zeliamp d'hun Prince ihuëllan. Ganned-é bed en ur aboeissein d'édit en Ampereur Cesar-August. Payet en-d-es en droèd ordrénet, hac èl ma'n-d-es commandet rantein de Zoué er péh so de Zoué, en en-d-es eue commandet rantein de Cesar er péh so de Cesar.

G. A nen-d-es quet hoah ræsonieu particulier a zeli gobér demp staguein guèl hur halon doh Napoléon quetan hun Ampereur ?

R. Guéw, rac en Eutru Doué en-d-es hum serviget a nehou en un amzér trebillus eit dacor en exercis publiq a Religion santél hun zud coh hac eit hé goarantein. Degassed en-d-es én dro ha conservet en-d-es er reihtet publiq dré é furnez vras hac apèrt. Ean a zihuènn er vro guet é vréh pouissant; deit é de vout unan a dud sacred en Eutru Doué, dré mei bet sacret d'hun Tâd santél er Pâb a zo er Pènn ag en Ilis Catoliq.

G. Pétra a zeliér chonjal ag er ré a

vanquehé d'ou devær é andréd hun Impèrhour ?

R. Ervé en Apostol sant Paul é resistehent doh er rangemant laqueit de Zoué memb, hac é veritehent en dannation éternél.

G. En deværeu é quevér hun Impèrhour, ac int hun obligeou é quevir er ré en-dou é garg é houdé dré en hént légitim ér rang ordrénet guet er Honstitutioneu ag en Impèrheah (*a*) *a France ?*

R. Ya sur ha certæn, rac lénein a ramp ér Scritur santél é ta Doué péhani a biyeu en Nean hac en doar, dré un disposition ag é volanté maistrès ar en tout hac ag é Brovidance de rêin er ranteleaheu nepas hemp quin d'un dén é particuliér mais eue d'é famill.

G. Péré é hun obligationeu é quevér er ré zo laqueit de gondui er vro ?

R. Ni a zeli ou inourein, ou respèttein hac aboeissein de hè, rac m'émant lodec é mæstroni hun Impèrhour.

G. Pètra zo dihuènnet doh omp dré er bedærvèt Gourhemen ?

R. Dihuènned é doh omp a zissentein doh er ré en-d-es pèrh ar-n-omp, a obér droug dehè hac a hoal gonz a nehè.

(*a*) Impèrhour *Empereur*, Impèrheah *Empire*, de la preposition *in en*, et de *pèrh* autorité.

KENTEL VI. (*a*)

Ag er bempvèt; en huéhvèt hac en nàuvèt Gourhemen.

G. Expliquet er bempvèt Gourhemen : Na vès multrér de zén erbed, *etc.*

R. Er Hourhemen-ze a zihuènn 1.° A lahein, a vlessein, a scoêin en néssan, dré omp hun unan pé dré reral. 2.° Ag en offansein dré gouzeu anjulius. 3.° A zesirein droug de hou. 4.° A rein goal example de hou.

G. De bètra en hun oblige er Hourhemen-ze ?

R. De bardonnein d'hun anamisèt ha de vinein mâd gued en ol.

G. Expliquet en huéhvèt Gourhemen : Na vès paillard é mod erbed, *etc.*

R. Doué a zihuènn drêze en ol plijadurieu dishonèst.

G. A droug é desirein er plijadurieu dishonèst ?

R. Ya : Doué ou dihuènn reih dré en nàuvèt Gouhemen, hac a lar : *En œuvre ag er hiq nè hoantei.*

G. Différet eta pêtra zihuènn en Eutru Doué dré en iv Hourhemen-ze ?

R. En ol obéreu, conzeu, chongeu ha desirieu dishonest.

(*a*) 8e Leçon au français.

G. *Ha pétra hoah ?*

R. Ol er péh a zegass fal chonjeu d'un dén, èl mei en taulènneu, el livreu, er sonnènneu, er horolleu, en devisieu hac hantisseu contræl d'er burtet.

G. *Pétra ʒo ret gobér eit mirèd erhad en huéhvèt hac en nàuvèt Gourhemen ?*

R. Red é bout modèst ér honzeu, ér gusquemanteu, ér fæsson de hum zérhéll, ha boud réglet mad én daibrein hac én ivet.

KENTEL VII. (*a*)

Ag er seihvèt hac ag en eihvèt Gourhemen.

G. *Expliquet er seihvèt Gourhemen :* Mâdeu dén er bet ne lairei.

R. Dré er Hourhemen-ze éma dihuènned a guemér mâdeu er réral hac a ou déthéll guen-omp énèp de volanté en hani ou biyeu.

G. *Pétra ʒo ordrénet demp ér Hourhemen-ʒé ?*

R. Ordréned é demp dacor d'er réral ou danné lairet pé cavet.

G. *Lared lod ag er fæssonieu ma quemèrér pé ma talhér mâdeu en nèssan.*

R. Er ré quemunnan ʒo el laironci, en usur hac en affrontereaheu ér sort pé ér som treu ar béré é oèd accord.

(*a*) 9.e Leçon au français.

G. Ac ean ẓo hoah fæssonieu aral de guemér pé de ẓerhell mâdeu en nessan ?

R. Ya : eid exampl, ur maistre a zalh guet-hou gobr é serviterion pé é hounidion, hac ur mechérour ne labour quet èl ma teli, hac a ra hum baïein ag er péh n'en-d-es quet gouniet, chetu ré hac-a béh énèp d'er Hourhemen-men.

G. Expliquet en eihvèt Gourhemen : Bérwiquin gueu ne lavarei.

R. Dré er Hourhemen-men éma dihuènnet a vout faus test é justiss énèp d'hun néssan, a hoal gonz, a obér fal jugemanteu diræson ar é goust hac a larèt gueu, hac ordrened é larèd er huirioné.

KENTEL VIII. (*a*)

Ag en décvèt Gourhemen.

G. Pétra a ẓihuèn en Eutru Doué dré en décvèt Gourhemen : Né zésirei mâdeu hanni, *etc. ?*

R. Dré en décvèt Gourhemen Doué a zihuènn nepas hemp quin a lairealı, mais ohpènn a vennein quemer mâdeu er réral, hac a zesirein gouni danné dré hoal hènt.

G. De bètra é omp-ni obliget dré en décvèt Gourhemen ?

R. D'hum goutantein ag er stad é pélha-

(*a*) 10.e Leçon au français.

ni en en-d-es en Eutru Doué hul laqueit, ha de souffrein er beuranté guet patiantæd, a pé blige guet Doué hé degass demp.

G. Piw a ya ènèp d'er Hourhemen-men ?

R. Er ré en-d-es évi doh inourieu ha doh pourfid en nessan, èl er vechérerion na fal quet debè ma vou impléet réral en ou mechér, hac eue er ré a zesir goal d'en nessan, eit tennein ou fourfid ag er goal-ze.

KENTEL IX.

A Hourhemeneu en Ilis.

G. En Ilis à hi hé-d-es er bouvoer d'obér Gourhemeneu ?

R. Ya hemb arvar.

G. Piw en-d-es reid er bouvoer-ze d'en Ilis ?

R. Doué memb-é, doh hé rêin demp de Vam.

G. Laret Gourhemeneu en Ilis.

R. 1. Santifi ol er Gouilieu
Ordrénéd èl er Sulieu.
2. Sul ha Gouil cleu en Overèn
El ma teli peb gùir grechèn.
3. Ha behedeu a govessei
Ur huêh ér blæ, ma ne res mui;
4. Ha te Salvér a receuei
Pep Pasque humplan ma hellei.
5. Yun a rei er Hortualeu,
Er Hoareis hac er Vigilieu.
6. D'er Sadorn ha d'er Guênér
Éma vigil é peb amzér.

KENTEL X.

A guetan hac a eil Gourhemen en Ilis.

G. Lared quetan hac eil Gourhemen en Ilis.

R. Santifi ol er Gouilieu ordrened èl er Sulieu. Sul ha Gouil cleu en Overèn èl ma teli pep gùir grechen.

G. Ac er Sul oè en dé de servige Doué gùeharal ?

R. Nepas : guéharal en dé consacret de Zoué a oè er seihvèt dé ag er seihun, pé er sadorn.

G. Pérac é oè fautet de Zoué ma vezè bet consacred er seihvèt dé d'er servigeti ?

R. Eit degass chonge demp en en-d-oè croéet er bed é huéh dé, hac en en-d-oè reposed er seihvèt dé.

G. Pérac en en-d-es en Ilis choéged er Sul eit bout dé a repos er grechenion ?

R. Eit ma talhehemp chonge é oè ressuscitet hur Salvér ha disquènned er Spéret-Santél d'er Sul.

G. Pèh Gouilieu aral en-d-es en Ilis laqueit ?

R. Gouilieu hur Salvér ha ré er Sènt.

G. Pérac en en-d-es en Ilis laqueit Gouilieu er Huérhiès ha ré er Sènt ?

R. Eit ma trugaréquehemb Doué ag er graiceu en-d-es reit dehè, eit ma rehemp èl-d-hè, ha ma vehemp secouret dré ou fédenneu.

D

G. *Pétra zou ret gobér eit santefiein erhad er Sulieu hac er Gouilieu mired ?*

R. Ret é assistein én Overèn, ér Predêg, én Officeu, guet devotion ha respèt, hac impléein en déieu santél-ze é pep sort œuvreu mâd.

G. *Pétra zo dihuènnet doh emp én déieu santél-ze ?*

R. Dihuènned é doh emp a obér labour ur mechérour pé ur gounidec, ha red-é dihoall doh er péhed ha doh er péh a zoug d'er péhed.

G. *Doh pétra é teliér dihoall a zivoud en discuéh hac el labourieu permettet ?*

R. Né faut quet lacad rai a amzér én hé, nac é spécial en amzér ag en Ovérèn-bred, ag en Instructioneu hac ag en Officeu.

KENTEL XI.

A bedær Gourhemen deüéhan en Ilis.

G. *Lared en dærvèd a Hourhemeneu en Ilis ?*

R. Ha béhedeu a govèssei ur huéh blæ, ma ne rès mui.

G. *Pétra a ordrén en dærvèd a Hourhemeneu en Ilis ?*

R. Covèssad ol hun péhedeu ahoèl ur huéh pep plæ d'hun ferson propr, pé guet é bermission d'ur Bélec aral en-d-ez er bouvoér de rêin en assolvèn demp.

G. *Lared er bedærvèd a Hourhemeneu en Ilis.*

R. Ha te Salvér a receuei pep Pasque humplan ma hèllei.

G. Pétra a ordrén demp er Hourhemenze?

R. Hi a ordrén d'en ol grechenion deit d'un oæd ræsonable quemuniein ahoèl ur huéh pep plæ en ou farræs ér pempzecdéiad a Basq.

G. Lared er bempvèd a Hourhemeneu en Ilis.

R. Yun a rei er Hortualeu er Hoareis hac er vigilieu.

G. Pétra a ordrén demp er Hourhemen-ze?

R. Ordrénein a ra demp diovér quig én déieu-ze ha passein gued ur pred hac un tamic colation de noz.

G. Piw zo obliged de bassein gued ur pred èl-se?

R. En ol grechenion a guement end-ès ur blæ ar-n-uiguent achiuet, ma n'oud-ès un excus pé un dispans légitim.

G. Lared en huéhvèd a Hourhemeneu en Ilis?

R. D'er sadorn ha d'er guénér éma vigil é peb amzér.

G. Pétra zo diùènned dré er Hourhemen-men?

R. A zêbrein quig d'ér guénér ha d'er sadorn hemp necessité édan boén a béhed marvél.

G. Pérac é tiovérér quig d'er guénér ha d'er sadorn?

R. 1.° Eit gobér pep seihun ur bénéjèn bénac. 2.° Eit dérhéll chonge ag er marw glaharus en-d-ès hur Salvér anduret guénér er groés. 3.° Eid inourein é interremant hac en déhuéh ma oé bed ér bé, hac a oé er sadorn. 4.° Eit hum breparein de santifiein er Sul.

G. *Ac assez-é goud er Gourhemeneu ?*

R. Nepas : red é ou mirèd ol.

G. *Péh recompanse a hrata Doué d'er ré a vir é Hourhemeneu ?*

R. É varaouis é péléh é veint hurus de viruiquin.

G. *Péh punission a souffro er ré n'ou-dou quet int mired.*

R. Monèd a reint d'en iùern él léh ma veint malhurus eid jamais.

KENTEL XII.

Ag er Hourhemen de garein Doué hac en néssan.

G. *Pérac en e houes-hui lâred éma de gârein Doué hac en néssan é tenn ol er Gourhemeneu aral ?*

R. Rac mei bed reid temp en ol Gourhemeneu aral eit hul lacad de gârein Doué hac en néssan, ha rac, p'hun-behè gùr garanté doh Doué, né vanquehemb de nétra ag er péh a ordrén demp.

G. *De bétra en hun obligé er Hourhemen de gârein Doué.*

R. De voud é peb ær hac é pep momant

disposet de gârein Doué mui eit quement tra zo, ha d'obér a goursadeu hac é certæn occasioneu acteu a garanté doh Doué.

G. Pénaus é teliamp-ni cárein hun néssan ? (1)

R. Ni a zeli er hârein èl omp hun unan, é Doué hac abalamort de Zoué.

G. Piw é hun néssan ?

R. En ol dud ha memb hur goahan a namisèd.

G. Pétra é cárein hun néssan èl omp hun unan ?

R. 1.° Desirein ha gobér de hou a guemènt ma hèllamp er memb vad a zesiramp demp-ni hun unan. 2.° Gobér é pep tra doh en dud aral èl ma cârehémp ma rehènd-i doh omp.

G. É pétra é tiscoamp-ni hur haranté doh en néssan ?

R. È obér segond hun guèllouéd œuvreu a druhé doh é inean ha doh é gorf.

G. Péré é en œuvreu a druhé doh en inean ?

R. Ansaignein er ré ne houyant quet ou devær. 2.° Corrigein gued avis ha guet charité er ré a béh. 3.° Rêin conseil vad d'er ré en-d-es dobér. 4.° Consolein er ré affliged. 5.° Souffrein guet patianted anjulieu ha sieu er réral. 6.° Pardonein a galon vad en offanseu. 7.° Pédein Doué

(1) 15.ᵉ Leçon au Catéchisme français.

eid er ré viw hac eid er ré varw, hac eid er ré a ra poén demp.

G. Péré é en œuvreu a druhé doh er horv ?

R. 1.° Réin de zêbrein d'er ré en-d-es nan, ha d'ivet d'er ré en-d-es séhed. 2.° Logein er ré en-d-es dobér. 3.° Gusquein er ré nuah. 4.° Visitein er glan. 5.° Visitein er brisonerion. 6.° Prénein er gaptivèd. 7.° Liénein hac interrein er ré varw.

KENTEL XIII.

Ag er Péhæd é général.

G. Pétra é er péhed ?

R. Er péhed a zo un diaboeissance de lézen Doué.

G. Pét sort péhet zo ?

R. Bout so deu sort, er péhed originél hac er péhed actuél.

G. Pétra é er péhed originél ?

R. Er péhed originél zo er péhed é pehani é omp conceuet ha ganned, hac a behani en end-es hur hetan tâd Adam hur rantet cablus.

G. Pétra é er péhed actuél ?

R. Er péhed actuél é en hani a gomettamp-ni a hur vat ha libre volanté goudé ma omp deid d'en oéd a ræson.

G. É péd fæsson é comttér er péhed actuél ?

R. Er homèttein a rér dré chongë, dré gonz, dré action, ha dré omission.

G. Péd sorte péhed actuél zo?

R. Deu sort, er péhed marvél hac er péhed veniél.

G. Pétra é er péhed marvél?

R. Er péhed marvél é en hani a ra er marw d'en inean en ul lémell guet hi er vuhé a hraice Doué, hac a veritt er boén éternél.

G. Pégourz é vé marvél ur péhed?

R. A pé dorrér lezén Doué é fæd a dra a gonséquance ha guet coussantemant parfæd.

G. Pétra é er péhed véniel?

R. Er péhed véniel é en hani né lah quet gronce, mais a hoanna graice Doué én-omp, hac hul laca de véritein poénieu tamporél; èl mei laréd ur gueu é tra distér, bout dibarfæd a spéred ér pédenneu manq a zihoal quement él ma telièr.

G. Ac un droug bras é er péhed véniel?

R. Ya, é special a p'er groér expréss-caer, ha red é quemér ur hâs hras doht-hou, rac ma condu d'er péhed marvél.

G. Péd péhed marvél a faud eid méritein en ifern?

R. Né faut meid unan hemp quin; en diaulèt zo dânned a gaus d'ur péhed a orgueil hemp quin.

KENTEL XIV.

Ag er péhedeu a omission pé a vanquemant d'en devær.

G. Péré é er péhedeu er ré dangéreussan?

R. Er péhedeu a omission pé a vanquemant d'en devær.
G. Reit dein un example bénac a behed a omission pé a vanquemant d'en devær?
R. Un tād a famill a ra ur péhed a omission pé a vanquemant d'é zevær, a pe nen-d-é quet sourcius d'instrugein pé d'obér instrugein é vugalé hac é serviterion.
G. Reit hoah demp un example aral.
R. Ur hroëdur a ra ur péhed a omission, a pé vanq a assistein é dad hac é vam en ou dobérieu, pé a zouguein dehè er respètt a zeli.
G. Péré é er péhedeu principallan a omission?
R. Er ré dré béré é vanquér d'er péh a zeliér de Zoué, èl en dissourciage ha lezidantet d'en adorein, d'er pédein, d'er harein a greis er galon ha de chonjal en é lézèn santèl.

KENTEL XV.

Ag er seih Péhed capital.

G. Péré é er péhedeu a hanuér capital?
R. Er ré zo èl er gouriad ag er péhedeu aral.
G. Péd péhèt capital zo?
R. Seih : en orgueil, en avariss, er baillardiah, en evi, er gourmantiss, er holér hac er parèss.
G. Pétra é en orgueil?
R. En orgueil zo un istim disordr

ahan-omp

ahan-omp hun unan a ra demp hum gavouet guêll eid er réral ha clasq hum seuéll ihuélloh eit hè.

G. Pétra é en avariss?

R. En avariss a zo ur garanté disordr doh er madeu tamporél, é spécial doh en argant.

G. Pérac en en-d-es Sant Paul hanuet en avariss un idolatri?

R. Rac en avarissius a ra é Zoué ag en argant.

G. Pétra é er baillardiah?

R. Er garanté doh er plijaduriéu dishonêst.

G. Pétra a lar Sant Paul ag er baillardiah hac ag er péhedeu a saw a nehi?

R. Sant Paul a lar né zeliehènt quet memb bout hanuet é mésq er grechenion.

G. Pétra é en évi?

R. En évi a zo en anquin hunn-es é huélêd boneur en néssan hac a sellamb èl un droug aveid omb.

G. Pé sort péhedeu a saw ag en évi?

R. Er goal gonzereah é gueu hac é gùir.

G. Pétra é goal gonz é gueu?

R. Invantein droug ar goust en néssan, laréd a nehou droug ha nen-d-é quet gùir.

G. Pétra é goal gonz é gùir?

R. Laréd en droug a houyér sûr ag en néssan.

G. Pé sort torfæd é er goalgonzereah?

R. Ur meni multre hac ampoésonereah é.

G. Pétra é er gourmantiss?

R. Ur garanté re vras doh en ivèt ha doh en daibrein.

G. Péhani é en dangérussan gourmantiss ?

R. Er méawoni péhani hui laca de goll hur ræson ha de havalein doh el lonnèd.

G. Pétra é er holér ?

R. Er holér a zo un dærision divad ag er galon, a ra demp hum revoltein gued dibatiantæd vras énep d'er péh a zisplige demp.

G. Pétra é er parèss ?

R. Er parèss a zo un dihoust a ra demp delezell hun deværieu, pe hum aquittein a nehè guet lezidantæt, quentoh eid hum gontraignein é fæsson erbéd.

KENTEL XVI.

Ag er Vertuyeu Douélogal.

G. Péré é er vertuïeu requissan d'ur hrechen ?

R. Er vertuïeu hanuet douélogal pé divin.

G. Péd vertu douélogal zo ?

R. Tær, er Fé, en Espérans, hac er Garanté.

G. Pérac é hanuet-hu en tær vertu-ze douélogal, pé divin ?

R. Rac ma tougand abèn caër d'inourein Doué.

G. Expliqued en dra-ze.

R. Dré er Fé é credamb é Doué, dré en Espérans é omb ingorto a jouissein a

nehou, ha dré er Garanté en er haramp.

G. *Pétra e er Fé?*

R. Er Fé zo ur vertu sournaturel dré béhani é credamp ferm é Doué, hac ol er péh en-d-es revélet d'é Ilis.

G. *Pétra a remèrquet-hu a zivoud er Fé?*

R. Éma hi er fondæzon ag er vuhé a grecheneah, rac hemb er Fé ne hellamp quet pligein de Zoué.

G. *Groeid un acte a Fé.*

R. Men Doué, mé gred ferm ol er péh e houes revélet d'hou-s-Ilis, rac mé hui en-d-es ean laret ha ne hellet quet hun zrompein.

G. *Pétra é en Espérans?*

R. En Espérans a zo ur vertu sournaturél a ra demp gortoz guet ferm confianss dré véritеu Jesus-Chrouist er Baraouës en-d-es en Eutru Doué grateit demp.

G. *Groeid un act a Espérans?*

R. Men Doué, m'esper guet ferm confianss en hou madeleah infini dré véritеu Jésus-Chrouist hou Mâb er secour a hou cræss ér bed men, hac er vuhé éternel ér bed aral, rac ma houes int promettet demp ha ma ob fidél d'hou promesseu.

G. *Pétra é er Garanté a grechenеah?*

R. Ur vertu sournaturel dré behani é caramp Doué dres quement tra zo ol, abalamort de hou é unan, hac hun néssan él omb hun unan abalamort de Zoué.

G. Groeid un act a Garanté?

R. Men Doué, m'hou car a greis me halon dres quement tra zo ol, rac ma oh un Doué infinimant mat, hac infinimant dign de vout cared; mé gar eue me néssan èl on me unan abalamort deoh.

Fin ag en eil Lod.

EN DRIVÈD LOD.

Ag er pratiqueu à Religion.

KENTEL QUETAN.

Ag er Bédèn.

G. Pétra é er bédèn?
R. Er bédèn a'zo ur saw a hur spéret hac a hur halon trema Doué.
G. A necessær é pédein?
R. Ya, ha unan ag en dæverieu necessærran ag er Religion é.
G. Pérac éma quen necessær-ze pédein?
R. 1.° Rac ma'n-d-es Jesus-Chrouist groeit temp ur hourhemen a bédein. 2.° Rac mei er bédèn unan ag er moyandeu dré béré é ra Doué demp ordinærement é hraiceu.
G. A red é pédein liès?
R. Red é pédein liès, hac é special de vitin a pé sauér, de noz a pé yér de gousquet, é rauc hac arlerh er pred, hac a pé sonér en *Angelus* eit derhell chonge ag en Incarnation.
G. Pétra ʒo ret gobér en ur gomans er bédèn?
R. Red é hum lacad é presance en Eutru Doué.

G. Pêtra é hum lacad é presance en Entru Doué?

R. Gobér un act a Fé en ur gredein éma Doué presant hac en adorein èl un Doué a huél en don a hur halon.

KENTEL II.

Ag en dispositioneu requis eit gobér ur bédèn vad.

G. Pénaus éma ret pédein?

R. Red é pédein guet purtæd a intancion, guet attancion, confiance ha persevérance.

G. Pêtra é pèdein Doué guet purtæd a intancion?

R. Clasq en hur pédenneu gloer en Eutru Doué hac hur salvedigueah éternel.

G. Ne hèllamb-ni goulènn en treu tamporel a béré en hunn-d-es dobér?

R. Guiw, mar-d-int pourfitabl eit hur salvedigueah.

G. Pêtra-é pèdein gued attancion?

R. Chonjal sònn ér péh a larér ha pédein a galon a pé bédér a vég.

G. A guèllein a rèr pédein hemp conz?

R. Ya, en ur seuèll er galon trema Doué.

G. Pêtra a laret-hu ag er ré né bédant Doué mid a vég?

R. Mar-d-é dré lézidantæt né lacant quet ou chonge en ou fédèn, é léh servige Doué, ind en offans.

G. Pétra é pédein guet confiance?
R. Pédein gued un assurance ferm en hur cheleuou Doué rac mei mad.
G. Pétra é pédein guet persevérance?
R. Pédein hemp scuéhein.
G. É hanw piw éma ret pédein?
R. E hanw Jésus-Chrouist.
G. Pérac éma red pédein é hanw Jésus-Chrouist?
R. Rac ne hellamb hur-boud nétra guet Doué nameit dré vériteu Jesus-Chrouist.

KENTEL III.

Ag er *Batér.*

G. Péhani é er huellan pédèn a hellehemp gobér de Zoué?
R. Er *Batér noster*, en-d-es hur Salvér disquet demp.
G. Lared er Batér *é latin.*
R. Pater noster, &c. (*Sellet er Béden de noz ér fin ag er Hatechim.*)
G. Lared er Batér *é brehonéc.*
R. Hun Tâd pehani zo én Ean, &c. (*Sellet er Béden de vitin ér fin ag er Hatechim.*)
G. Doh piw é conzamp-ni a pé laramb er Batér?
R. Conz a ramp doh Doué.
G. Pérac é laramp-ni hun Tâd *de Zoué?*
R. Rac ma'n-d-es hur hroéet hac hun devâbed.
G. Pétra é devâbein?

R. Devâbein a zo quemér a volanté vad un éstran de vâb, pé de vèrh.

G. Péh avantage hun-ès-ni é voud èl-se quemérct guet Doué eit boud é vugalé ?

R. Dré guement-sé Jésus-Chrouist n'end-es quet méh doh hun hanuem é vredér, hac é lodamp guet-hou héritage hun Tâd ag en Ean.

G. Pérac é laramp-ni : Hun Tâd péhani zo én Ean ? *Doué nen-d-é Ean é quement lèh so ?*

R. Guiw; éma Doué én Éan, ar en doar ha partout.

G. Pérac eta é laret-hu péhani zo én Ean ?

R. Rac én Ean en hum zisco Doué d'é vugalé en é ol gloér.

G. Pérac é laramp-ni hun Tâd *ha nepas me Zâd ?*

R. Eit discoêin éma en ol grechenion bredér.

G. Pétra a houlennamp-ni a pé laramb: Hou-s-hanw re vou santified ?

R. Ni a houlènn ma vou hanàuet, caret ha serviget en Eutru Doué gued en ol dud ha guen-omp-ni é particuliér.

G. Pétra a houlennamp-ni dré er guirieu-men : Hou ranteleah degasset demp ?

R. Ni a béd Doué de driomflein én-omp dré é hraice ha d'hul lacad de driomflein guet hou en é hloér.

*G. Pétra a houlennamp-ni dré er gui-

rîeu-men : Hou volanté re vou groeid ar en doar èl én Ean?

R. Ni a houlenn guet Doué en graice d'obér é volanté é pep tra quer pront èl m'hé groa en Ælèd hac er sènd ér Baraouis.

G. *Pétra é gobér volanté Doué ?*

R. Aboëissein d'é hourheméneu, hac andur guet patiantæd en afflicsioneu a blige guet hou rêin demp.

G. *Pétra a zeltamp-ni larèd de Zoué en hur afflicsioneu ?*

R. Hou volanté re vou groeid, a zo red larèd de hou.

G. *Pétra a houlènnamp-ni dré er guirîeu-men :* Reit demp hiniw hur bara pamdéiec ?

R. Ni a houlènn guet Doué er péh so necessær demp bamdé eit buhé en inean hac eit buhé er horf.

G. *Pétra a zésq demp er goulèn-men a ramp de Zoué :* Pardonnet demp hunn offanseu ?

R. Désquein a ra demp é offansamp Doué bamdé, hac en hunn-ès dobér hemp cèss a houlenn pardon guet-hou.

G. *Pétra a houlennamp-ni dré er guirîeu-men :* Pardonnet demp hunn offanseu èl ma pardonamp d'en nèb en-d-es hum offansed ?

R. Ni a houlènn guet Doué ma pardonou demp hunn offanseu doh ma pardonamp d'er réral.

G. *Er ré ne vènnant quet pardonein ,*

ac ind a hèll boud ingorto é pardonou **Doué** *de hè?*

R. Nepas : hum gondanein a rant é larèd er béden-men.

G. Pétra a houlennamp-ni dré er guirieu-men : Ha n'hur hasset quet d'en tantation?

R. Ni a béd Doué d'hunn goarn doh en tantationeu, pé de rein demp er graice d'ou féahein.

G. Pérac en hul lausq en Eutru Doué de vout tantet?

R. Eit ma hanàuehemp hur misér, hac eid exèrcein hur vertu.

G. Pétra a houlennamp-ni dré er guirieu-men : Mais hun delivred ag en droug?

R. Ni a béd Doué d'hur goarn doh pep sort droug én inean hac ér horf.

G. Pehani é er goahan ag en ol drougueu?

R. Er péhed é.

G. De bétra é tenn er Batér?

R. De houlèn guet Doué er vuhé éternél.

KENTEL IV.

Ag en *Ave Maria* hac a bédein er sænt.

G. Péh pédèn a laret-hu arlerh er Batér?

R. En *Ave Maria*, pédèn hac a laramp d'er Huérhiès Vari.

G. Pérac arlerh hou-pout conzet doh Doué, é houlennet-hui eue secour gued er Huérhiès Vari?

R. Eit ma offrou hur péden de Zoué,

hac eit ma hur secourou derac Doué, doh er pédein eid omp.

G. Lared en Ave Maria *é latin.*

R. Ave Maria, &c. *(Sellet er Béden de noz ér fin ag er Hatechim.)*

G. Lared en Ave Maria *é brehonèc.*

R. M'hou salud, Mari, &c. *(Sellet er Béden de vitin ér fin ag er Hatechim.)*

G. Pérac é hanuér en Ave Maria, *salud en Æl?*

R. Rac ma comans dré er guirieu a laras en Æl Gabriel d'er Huérhiès Vari, a pé zas de guevélein dehi é vezé Mam hur Salvér.

G. É pétra éma ret chonjal é special en ul laréd en Ave Maria?

R. Red é chonjal : 1.° É Myster en Incarnation. 2.° É humilité vras hac é purtæd parfed er Huérhiès Vari. 3.° Er secourieu bras a ra Doué demp a gaus d'hé fédenneu.

G. Nac er Sænd, à mât ha profitabl-é ou fédein?

R. Ya : mât-brâs ha profitabl-é pédein en Sænt.

G. A guëllein a rér laréd er Batér *dérac limage er Huérhiès Vari, pehani ur Sand aral?*

R. Ya : meit ma vou intantion de suplïein er Sand de bresantein de Zoué eid omb ha guen-omb er béden-zé.

G. A hui a béd er Sænt ér memb fæsson ma pédet Doué?

R. Nepas : ni a béd Doué de rêin demp

en treu a béré en hunn-ès dobér, ha nï a bed er Sænt d'ou goulèn gued Doué aveid omb.

G. Ac ean zo gùirioné larèd èl ma lar en dud mar a huéh, é ra demp er Sænd un dra bénac?

R. Red é antand é rand en dra ze demp, doh hé zennein demb a ziguet Doué.

KENTEL V.

Ag er Sacremanteu é général.

G. Ohpèn er bédèn àc ean zo hoah secourteu aral ed dènnein én-omb graice en Eutru Doué?

R. Ya: Doué a ra hoah demp é hraice dré er Sacremanteu.

G. Pétra é ur Sacremant?

R. Ur Sacrement a zo ur mèrche sansible hac hanâd en-d-es hur Salvér Jésus-Christ instituet eit hur santefiein.

G. Pérac é laret-hui éma ur Sacremant ur mèrche?

R. Rac ma vèrche ha ma represant er graice ne huélér quet hac a receuamb én hou.

G. Pétra a antandet-hui a pé lared éma sansibl hac hanâd er mèrche ze?

R. Mé antand é coéh edan hur squendeu, en en gùélér hac en er hleuér.

G. Pénaus é coéh er Sacremanteu édan hur squendeu?

R. Rac m'ou groér guet treu a hué-

lamb pé a douchamb, ha guet conzeu a gleuanib.

G. Péd Sacremant so ?

R. Bout so seih : er Vadient, er Confirmation, er Sacremant ag en Autær, er Benéïen, en Nouyèn, en Urh hac er Briédeleah.

G. Péh quemb a gavet-hui étré er Sacremanteu ?

R. Bout so' Sacremanteu ha ne hèllér receu meid ur huéh, ha réral a hèllér receu éstroh eid ur huéh.

G. Péré é er Sacremanteu ne hèllér receu meid ur huéh ?

R. Tri ind : er Vadient, er Confirmation hac en Urh.

G. Pérac ne hèllér receu en tri Sacremantse meid ur huéh ?

R. Rac ma lacand eit bérniquin ur mèrche pé caractér én inean.

KENTEL VI.

Ag er Vadient.

G. Pétra é er Sacremant a Vadient ?

R. Er Vadient a zo ur Sacremant péhani hur groa crechenion, bugalé de Zoué ha d'en Ilis.

G. Pénaus é rér er Vadient ?

R. Turul a rér deur naturel ar bènn en hani a vadéer, en ul laréd ar un dro er honzeu-men : *Mé ha padé é hanw en Tád, hac er Máb hac er Spéred-Santél*, gued en

intantion d'obér er péh a ra en Ilis en ur vadéein.

G. *Pétra a ra er vadient én hani a vé badéet?*

R. Er Vadient a effass er péhed originel hac er péhedeu aral en devé en hani badéet groeid a houdé en oëd a ræson.

G. *Pérac é hanuér er vadient en eil gannedigueah?*

R. Rac en ur effassein er péhed originel é péhani é omb ganned, er Vadient a ra demp ur vuhé neué.

G. *A necessær é bout badéet eit bout salved?*

R. Ya : necessær é gronce.

G. *Er ré en-d-es en oëd a ræson, ha ne hèllant quet a grèn cavouet en tu de vout badéet, àc ind ou-d-es ur moyant benac de vout salvèt hemb er Vadient?*

R. Er moyand eit hè de vout salvèt hemp er Vadienr, a zo er vartyr, er marw andured eid er Fé, pé er garanté parfæt doh en Eutru Doué, meit m'ou-d-ou en desir de receu er Vadient.

G. *A pep sort tud a hell badéein?*

R. Ya : a pé vé necessiré, peb unan a hell badéein.

G. *De bétra en hum oblige en hani a vadéer?*

R. Hum obligein a ra de gredein ha d'avouéein splànn lézén Jésus-Christ, ha de renoncieìn d'en diaul, d'é vombanceu, ha d'é ol œuvreu.

G. Pétra a hanuet-hu Bombanceu en diaul ?

R. Bombanceu en diaul zo vanitéieu ha luguern trompus er bed.

G. Pétra a hanuet-hui œuvreu en diaul ?

R. Œuvreu en diaul zo er péhedeu ha quisieu corrompled er bed.

G. Lared lod a guiziéu corrompled er bed ?

R. Eid exampl, er bed a gred hac a lar éma ret biuein èl er réral, de larèd é, héli hur fal deicheu bac en divertissementeu dihuènned, éma ur méh chom hemb hum vanjein, pé bout peur, bout humbl, bout tranquil, *etc.*

G. Pétra a laret-hui ag er ré a zouge bout hanauet èl gùir grechenion ?

R. Mé lar é vancant d'en obligationeu ag ou Badient hac é renonciant d'er graice ou-d-es bet ér Sacremant-se.

KENTEL VII.

Ag er Gonfirmation.

G. Pètra é er Gonfirmation ?

R. Er Gonfirmation zo ur Sacremant péhani hur groa crechenion parfæt, dré ma ra demp er Spéret-Santél gued é ol donæzoneu.

G. Né receuamp-ni er Spéret-Santél ér Vadient ?

R. Guiw, mæs ér Gonfirmation en er receuamp guet brassoh puillanté a hraiceu.

G. Pénaus en hul laca er Gonfirmation de vout crechenion parfæt ?

R. É cresquein én-omb er graice ag er Vadient, hac é rêin demp en nerh d'én-zâuein Jésus-Christ a voueh ihuél.

G. Piw a hell confirmein ?

R. En Escop hemp quin.

G. Pétra a ra en Escop é confirmein ?

R. Posein é zhorn dres penneu er ré a gonfirme; ha pédein er Spéret-Santél de zisquèn én-hé guet é seih donæson.

G. Pétra zo red gobér entre vé en Escob é larèd er bédén-ze ?

R. Digor er galon d'er Spéret-Santél dré un act a Fé ha dré en desir d'er receu.

G. Pérac é ra en Escob sin er Groés ar dál en hani a gonfirm ?

R. Eit discoein dehou ne zeli quet en-dout méh a Groés Jésus-Christ.

G. Pérac é ra en Escob ur jottad d'en hani a gonfirme ?

R. Eit discoein dehou é teli bout prest d'andur tout en anjulieu ha poénieu abalamort de Jésus-Christ.

G. É péh disposition é teliér bout eit receu er Sacremant a Gonfirmation ?

R. Red é boud ér stad a hraice Doué ha goud er Mystérieu principallan ag er Fé.

G. A requis-é boud confirmed eit bout salved ?

R. Nepas : mais ur péhed vehé manquein a vout

a vout confirmet dré zisprisans pé lezidantæt vras.

G. Pêtra a zeliamp-ni gobér eit conservein er graice ag er Confirmation ?

R. Red é dérhéll chongé ag er graice zé, ha supliein er Spéred-Santel, dré er bédèn ha dré en œuvreu mad, de chom attàu en ur halon.

KENTEL VIII.

Ag er Sacremant ag en Autær.

G. Pêtra é er Sacremant ag en Autær ?

R. Er Sacremant ag en Autær a zo ur Sacremant é péhani éma é subsans hac é güirioné Corf, Goaid, Inean ha divinité hur Salvér Jésus-Christ édan en apparanceu ag er bara hac ag er gùin.

G. Pêtra a laquér quetan ar en Autær hac ér Haliss, nen-d-é bara ha gùin-é ?

R. Guiw; ha bara ha gùin ind perpet, béd que n'en-déve prononced er Bélec er guirieu ag er Gonsecration.

G. Pêtra a ra er guirieu ag er Gonsecration ?

R. Changein a rand er bara é Corf hur Salvér hac er gùin en é Hoaid.

G. A né chom mui nétra ag er bara nac ag er gùin ?

R. Né chom mui nameid en apparanceu a nehê.

G. Pêtra a antandet hu dré en apparanceu ag er bara hac ag er gùin ?

R. Er péh a goéh édan er squèndeu èl mèi er figur, el liw, hac er houst

G. *A nen-d-es meit Corf hur Salvér édan n apparance ag er bara ?*

R. Gued é Gorf éma é Hoaid, é Inean, é zivinité, rac ne hellant quet bout séparéd.

G. *Hac édan en apparance ag er guin ?*

R. Quen antiér-é Jésus-Christ édan en apparans ag er gùin, èl édan en apparans ag er bara.

G. *A pé bartagér en apparanceu ag er bara hac ag er guin, à partaget vé Jésus-Christ ?*

R. Nepas : Jésus-Christ a chom antiér édan pep péh ag en apparanceu partaged.

G. *A Jésus-Christ a lam ag en Nean, eit donèd ér Sacremand ag en Autær ?*

R. Nepas : chom a ra dalh mad én tu diheu de Zoué é Dâd, que ne zei ér fin ag er bed en ur Vajesté vras, de jugein er ré viw hac er ré varw..

G. *Pénaus é hèll eta Jésus-Christ boud ér Sacremand ag en Autær ?*

R. Dré ol-bouissans en Eutru Doué, dré ur miracle.

G. *A red-é adorein Corf ha Goaid Jésus-Christ ér Sacremand ag en Autær ?*

R. Ya hemb arvar er béd, rac é Gorf hac é Hoaid a zo joèntet doh é zivinité hemb ne hellant jamais bout séparéd.

KENTEL IX.

Ag er Sacrifiss ag en Overèn.

G. *Pétra é er Sacrifiss ag en Overèn?*

R. Er Sacrifiss ag en Overèn a zo er Sacrifiss a Gorf hac a Hoaid Jésus-Christ offred ar hun Autærieu édan en apparanceu ag er bara hac ag er gùin eit representein ha continuein er Sacrifiss ag er Groés.

G. *Pérac é laret-hu é vé offred er Sacrifiss ag en Overèn eit represantein er Sacrifiss ag er Groés?*

R. Rac é larèd diw huéh guet Jésus-Christ : *En dra men ẓo me Horf : En dra men ẓo men Goaid*, er Bélec a represant er marw cri en-d-es andured Jésus-Christ dré er separation ag é Gorf doh é Hoaid.

G. *Pérac é laret-hui éma offred er Sacrifiss ag en Overèn eid continuein er Sacrifiss ag er Groés?*

R. Rac en Overèn a zo er memb Sacrifiss guet hani er Groés; er memb Jésus-Christ a zo offret, hac hum offr ean memb ar hun Autærieu èl ma'n-d-es hum offred ar er Groés.

G. *A n'en-d-es quet ur guèmp pénac étré en eu Sacrifiss-ẓé?*

R. Guiw : Jésus-Christ en-d-es hum offred ar er Groés é squìll é Hoaid hac é véruéll eid omb; mais ar hun Autærieu

né varw quet mui, offrein a ra pasquin er marw en-d-ès andured hac er goaid en-d-ès squìlled.

KENTEL X.

Continuation ar er Sacrifiss ag en Overèn.

G. *Pétra a ȥeliér gobér en ur assistein ìn Overèn ?*

R. Contamplein Jésus-Christ é véruéll èl pé vehèd ar er Halvar, ha quemér ur gùir garanté en ur chonjal en é varw.

G. *Pétra ȥo ret gobér hoah ?*

R. Offrein gued en Ils Jésus-Christ de Zoué dré zehorn er Bélec.

G. *Ett péh intantioneu é offr en Ilis er Sacrifiss ag en Overèn ?*

R. Eid adorein en Eutru Doué; eit goulèn pardon guet hou; eit goulèn guet hou é hraiceu; eid en trugarécad ag é vàdobéreu.

G. *Pétra a offr en Ilis èr Sacrifiss ag en Overèn gued Corf ha Goaid Jésus-Christ ?*

R. Hi hum offr hi-mèmb aveid offrein bloh assambl er pènn hac er mambreu.

G. *De biw é offrér er Sacrifiss ?*

R. De Zoué hemp quin.

G. *Pérac é rér én Overèn mémoér ag er Sænt a ȥo guet Doué ?*

R. Eit discoêin émant bet santifiet dré er memb Jésus-Christ sacrifissed.

G. *A né rér qued cué mémoér ag en*

anan péré nen-d-int quet hoah er Baraouis ?
R. Gobér a rér mémoér a nehê, eid joèntein en ol ér Sacrifiss-men.
G. *Ac ur soulagemant pénac a receu en anàn dré er Sacrifiss-men ?*
R. Ya, receu a rant dré-z-hou er brassan soulagemant.
G. *Pétra a zeliamp-ni désquein dré er Sacrifiss-men ?*
R. Ni a zeli désquein hum offrein é Jésus-Christ ha dré Jésus-Christ èl Hostieu biw de Vajesté en Eutru Doué.

KENTEL XI.

Ag er Guemunion.

G. *Pérac en hum ra demb Jésus-Christ édan en apparanceu a vara ha guin ?*
R. Eit discoêin éma hur magadur spirituel.
G. *Mèn é receuamp-ni er magadur spirituel-ze ?*
R. Er Guemunion.
G. *Pétra a receuamp-ni eta ér Guemunion ?*
R. Jésus-Christ ean memb tout antiér, Corf, Goaid, Inean ha Divinité.
G. *Lared é bèrr péh græsseu a receuamp dré ur Gommunion vad ?*
R. Er Guemunion vad hun joènt doh Jésus-Christ; hi a gonserv hac a gresq en omb er vuhé a hræss Doué; hi a hoànna hur goal inclination, hac un arres é ag er Resurrection glorius.

G. *A que ne guemuniér quet, pétra a ȥelièr gobér én Overèn?*

R. Ur Guemunion spirituel.

G. *Pétra a rinqér eit gobér ur Guemunion spirituel?*

R. Red é alum en devotion en hur halon dré er chonge a varw hur Salvér él pé zelichemp guemuniein é güirioné, ha desirein gobér ur Guemunion veritable.

G. *Péh règl a hellér héli ér vuhé quemun a fad él lièsted ag er Guemunion?*

R. De zesirein vehé ma hum laquehé tout er Grechenion ér stad de guemuniein ur huéh ér mis d'er bihannan ha d'er Gouilieu bras ag er blæ.

G. *A guèllein a rér quemuniein diw huéh en ur memb dé?*

R. Nepas.

KENTEL XII.

Ag en dispositioneu requis eid gobér ur Guemunion vad, hac ag er péh zo ret gobér quent er Guemunion.

G. *Péré é en dispositioneu necessær eid gobér ur Guemunion vad?*

R. Bout so a zeu sort, ré a sell en inean, réral a sell er horf.

G. *É pétra é consist dispositioneu én inean?*

R. É vout é peah gued Doué, hac é caranté gued en nessan.

G. *Petra-é bout é peah guet Doué?*

R. Bout exant a beb sort péhet marvél d'er bihannan.

G. Ac un droug bras-é quemuniein ér stad a béhet marvél?

R. Hennéh-é péhet Judas hac ur sacrilége horribl é.

G. Pétra a requér gobér en dé quent quemuniein?

R. Red é hum zérhéll ér silans a guement ma hèllamb ba chonjal ér stad a hur houcians.

G. Péré é en dispositioneu a sell er horf?

R. Red é bout ar yun, de larèd é, chom hemp daibrein nac ived a houdé creis-nos.

KENTEL XIII.

Pétra zo red gobér a pé vér tost de guemuniein.

G. Pétra ʒo red gobér a pé vér tost de guemuniein?

R. Red é gobér devotan ma hèllér acteu a Fé, a Adoration, a Humilité, a Contrition, a Espérans, a Garanté hac a Zesir.

G. Groeid un act a Fé eid er Guemunion.

R. Me Salvér Jésus-Christ, mé gred fèrm é han de receu ér Guemunion hou Corf, hou Coaid, hou ç'Inean hac hou Tivinité. Quement-se a gredan, rac mei

hui en-d-es ean laret, ha prest on de rêin mem buhé eid assurein er huérioné men.

G. Groeit un act a Adoration.

R. Me Salvér ha men Doué, m'houç ador er Sacremant ag en Autær é péhani é oh cuhed dré garanté doh ein; m'houç hanaw eid me mæst é pep tra, hac houç inourein a ran êl me Hrouéour en-d-es reit tein ol er péh ma on hac ol er péh em-es.

G. Groeid un act a Humilité.

R. Me Salvér Jésus, pénaus é hèllanmé tostâd deoh, ha mé houç offanset quement? Naren né veritan quet ma tehèt ém halon; er névét hac er vrastæd a me féhedeu em rant rai zijauge eit quement-se, mais laret hemp quin ur guir, hac é vou güelleit d'em inean.

G. Groeit un act a Gontrition.

R. Men Doué, quæ bras em-es membout houç offanset, rac ma oh infinimant mad, infinimant dign de vout câret, ha rac ma tisplige er péhet deoh, m'em-es ur volanté ferm na retournein mui dehou guet er secour a hou craice, ha mé rei pénigèn.

G. Groeid un act a Espérans eid er Gumunion.

R. O me Salvér amiable, espérein a ran a hou madeleah infini, pénaus a p'embou bed er boneur a hou receu, é santifiehèt m'inean, é purifiehèt me horf hac en em harguehét a hou craiceu hac a hou caranté.

G. Groeid

G. *Groeid un act a Garanté eid er Guemunion.*
R. O me Jésus Doué, en-d-es bet me haret betha méruéll eit me zènnein a sclavage er péhet, hà betha me mâguein a hou corv adorable, m'hou car a greis me halon ha dres quement tra zou ol; mé fal d'ein biùein ha méruéll en hou caranté santél.
G. *Groeid un act a Zesir.*
R. Deid, me Jésus, deid de guemér position a me halon, hireah bras em-es d'hum joéntein doh oh.
G. *Pétra a zeliér hoah mirèt, a pé yér, de Guemuniein?*
R. Red é bout modèst ha gusquet prop, mais hemp diffædein.
G. *Pétra a zeliér gobér, a pé vér é receu en Hosti sacret?*
R. Red é derhél hur pènn ean ha sonn, ha dihoal ag en tènnein ardran, gued eun a hoal accidant.

KENTEL XIV.

Ag er péh a zeliér gobér arlèrh er Guemunion.

G. *Pétra a riquér gobér arlèrh er Guemunion?*
R. Red é gobér a galon acteu a drugairé, a offrans, a garanté, a houlèn, ha pédein eid omp hun unan hac eid ol er ré en-d-es droed ma pédehemb eit hè.
G. *Groeid un act a drugairé.*
R. Me Salvér Jésus-Christ, m'hou tru-

gaireca gued en ol gred a me halon, ag en ol graiceu e houes accorded d'ein, hac é special ag er vadeleah infini guet péhani en e houes hum reit d'ein ér guemunion a zan a obér. Pêtra a zacorêinmé deoh, o me Salvér amiabl, eid en ol madeu em-es bet guenoh!

G. Groeid un act a Offrans.

R. O me Salvér Doué, mé offre d'oh me ol chonjeu, conzeu, obéreu, desirieu, carantéieu, en ur guir ol er péh ma on, hac ol er péh em-es; hac eit ma vou agréaploh m'offrans deoh, é offran deoh guet hé hou meriteu hemp som.

G. Groeid un act a Garanté arlerh er Guemunion.

R. O me Salvér amiable, m'hou câr gued en ol tuemdér a me halon; intanned, anflammed, poahed me halon guet hou caranté divin.

G. Groeid un act a Houlen.

R. Men Doué, mé houlên guen-oh a greis me halon en ol graiceu a béré en em-es dobér eit biuein hèrvé hou lésèn santél, groeid é spécial ma chomêin atàu joented doh-oh dré el liammeu sacred a hou caranté.

G. Pêtra zo red gobér er rèst ag en dé ma ver bed é receu?

R. Er passein ẑo red é trugairécât Doué, hac a guement ma hellér pêll doh er sorb hac é pratiqueu a zevotion.

KENTEL XV.

Ag er Sacremant a Bénégèn.

G. *Pêtra é er sacremand a bénégèn ?*

R. Er bénégèn a zo ur sacremand a éfass er péhedeu commettet goudé er Vadiènt.

G. *Pew a hell rêin er sacremand a bénéjèn ?*

R. Né vern peh bélec, meit màn-d-é approuved eit cheleuèd er hovésioneu.

G. *Péd parti ʒo ér bénéjèn ?*

R. Tær, er gontrition, er govésion, hac er satisfaction.

KENTEL XVI.

Ag er Gontrition é général.

G. *Pêtra é er gontrition ?*

R. Er gontrition a zo un anquin hur-boud offansed Doué gued ur volanté ferm na'n offansehemp quet mui.

G. *Pét tra hum gav eta ér gontrition ?*

R. Deu dra : er hâs doh er fal vuhé treménéd, hac er volanté ferm de gomans ur vuhé neué.

G. *Péh conditioneu a ʒeli en-doud er gontrition ?*

R. Tær : red é ma vou sournaturel, souveræn, ha général.

G. *Pêtra a sinifi é teli er gontrition bout sournaturel ?*

R. De laréd é, é teli bout laqueid ér galon dré er Spéret-Santél ha diar er ræsonieu a ansaign demb er fé.

G. Pétra a antandet-hu, pé larèd é teli er gontrition bout souverèn?

R. Mé antand é teliamb hur-boud mui a guæ ag en offans hunn-es groeit de Zoué, eid ag en ol drougueu a hèllehé arriw guenemb.

G. Pétra a sinifi é teli er gontrition bout général?

R. De larèd é é teliamp hur-bout quæ d'er bihannan ag hun ol béhedeu marvél, hemp exantein unan hemp quin.

G. Pétra zo ret gobér eit hur bout glahar a hur fauteu, hac er volanté ferm na retournehemp mui dehè goudé?

R. Red é considerein justiss terribl en Eutru Doué hac infamité er péhet marvél hul laca de veritein en ivern: chonjal é madeleah hemp fin en Eutru Doué en-des hur hroéet, hac hur har mui eit ne gar en tadeu guèllan ou bugalé; ha chonjal hoah éma hur péhedeu a zo bet caus de varw hur Salvér.

KENTEL XVII.

Ag er Gontrition parfæt hac ag en Attrition.

G. Pét sort contrition zo?

R. Deu sort: er gontrition parfæt hac er gontrition imparfæt a hanuér attrition.

G. Pétra é er gontrition parfæt?

R. Ur hæ ag er galon en-d-es un dén ma'n-d-es offanset Doué, rac mèi un Doué infinimant mat, infinimant dign de vout

càret ha rac ma tisplige er péhet de hou.

G. Pétra é er gontrition imparfæt?

R. Ur hæ en-d-es un dén ma'n-d-es offanset Doué hac a za ordinæremant ag er méh ag er péhed pé ag en doujans a boénieu en iùern.

G. Pétra a zeli hum gavoét ér gontrition imparfæt, eit ma tisposou er péhour de receu er graice ag é bardon ér sacremant a bénigèn?

R. Tri zra. 1.° Er volanté ferm n'offansou quet mui en Eutru Doué. 2.° En espérans a vout pardonnet. 3.° Ur homancemant a garanté doh Doué èl er vamèn ag en ol santeleah.

G. Pétra é càrein Doué èl er vamèn ag en ol santeleah?

R. Er hârein èl en hani a laca er péhour de vout just ha santél hemp n'en devé meritet.

KENTEL XVIII.

Ag er Govésion.

G. Pétra é er govésion?

R. Er govésion zo un accusation a ra un dén ag é ol béhedeu d'ur bélec approuvéd, eid en-doud en assolvèn a nehé.

G. Pérac é ordrén demp Jésus-Christ covèssâd hur péhedeu d'é véleion?

R. 1.° Eit discar hun orgueil. 2.° Eit ma tei demp, en ur zisolèin d'er bélec èl

d'ur medecinour drougeu hun inean, receu guet hou er remedeu jaujable doh-t-hè.

G. A necessær é disclæriein ol hur péhedeu marvél?

R. Ya; piw benac a vanquehé dré é faut a hum accusein ag ur péhet marvél hemp quin, henneh a rehé ur sacrilége.

G. A pé vé quer méhus ur péhet que ne gredér quet el larèt, à né vér quet excusabl doh er houachein?

R. Naren: a gue n'en-d-es quet bed un dén a véh doh er gobér, né zeli quet en dout méh doh um accusein a nehou.

G. Nen-d-é requis éue larèd er circonstanceu?

R. Guiw; bout so circonstanceu hac a zo requis ou disclærieín.

G. Péré é er circonstanceu a zo ret disclæriein?

R. Er ré a change en espèce ag er péhed, hac er ré a gresq bras er maliss a nehou.

G. Reit demp un exampl ag er circonstanceu a change en espèce ag er péhet.

R. Anjuliein en néssan a zo ur péhed énèp d'er garanté; mar er groér én Ilis, éma ur brofanation ag el léh santél hac ur sacrilége.

G. Reit demp éuê un exampl ag er circonstanceu a gresq er péhet.

R. Unan en des blasfémet, conzet sot, goalgonzet dérac ur vandèn tud, en des groeit brassoh péhed eit que ne vehé bet nameid dérac unan pé zeu.

G. A red é larèd eué péd gùeh en hur bé groeid er memp péhet?

R. Ya, rac quel liès gùeh ma vér bet couéhed én hou, é vé bet groeid ur péhed a neué.

G. Mar ancohér ur péhet marvél ér govèsion, a fal vé er govèsion ze?

R. Mar-d-é dré hur fautt éma bet ancoheid, éma fal er govèsion, hac é telièr hé gobér alabèn; mais ma nen-d-é quet dré hun fautt éma bet ancoheid, assez é hum accusein a nehou ér guettan covèsion arlèrh.

KENTEL XIX.

Ag en Examén a goncians a zeli bout groeid quènd er Govèsion.

G. Pétra zo ret gobér quènd er govèsion?

R. Examénein hur honcians.

G. Pétra é en examén a goncians?

R. Un inglasq pèrhuéh a ra un dén ag é ol béhedeu.

G. A necessær é en examén-ze?

R. Ya: rac n'hèll qued un dén èn-doud quæ ag é béhedeu, nac ou hovèssad pèrhuéh, ma n'en-devé quéméret poen d'ou hanauein.

G. Pénaus éma ret gobér en examén-ze?

R. Red é quetan goulèn guet Doué é sclærdér de hanauein hur péhedeu, hac er graice d'hur-bout càs doh-t-hé.

G. Pétra zo ret gobér arlèrh?

R. Red-é sellèt mâd é pétra en hunnès péhet dré chonge, dré gonz, dré action ha dré omission énèp de Hourhemeneu Doué ha de ré en Ilis, hac ènèp d'en deværieu a hur stâd.

G. *Pénaus é vehé guëlled æssâd en examèn a goncians ?*

R. Doh um examénein bamnos quent monèt de gousquèt.

G. *Pétra a ʒo ret gobér arlerh en examèn a goncians ?*

R. Red é quæal m'hunn ès offanset Doué, ha quemér ur resolution fèrm na en offanschèmp quet mui.

KENTEL XX.

Ag er fæsson de govèssâd.

G. *Pénaus éma red covèssad ?*

R. Red é um lacâd ar bènneu en deulin, goulèn er vénédiction gued er hovèsour en ul larèd : reit dein hou pénédiction, me zâd, car péhed emes; pé é latin : *Benedic mihi, pater, quia peccavi*; larèd er *gonfiteor* betha *med culpâ*, larèd a houdé pégourz ne vemb quet bet é covèssâd, hac um accusein neze ag en ol péhedeu hunn bé groeit.

G. *Pétra ʒo ret gobér arlerh m'hur bé um accused ag hun ol béhedeu ?*

R. Red é larèd : ag er péhedeu men em-es covesseid hac ol ag er ré n'em-es quet chonge a nehè é houlennan pardon guet

Doué, ha guen-oh-hui, me zad, pénéjèn hac assolvèn.

G. Pètra zo red gobér goudé?

R. Red é chéleuët gued attantion er péh a lar er bêlec demp, ha ma n'hur juge disposed assez eid receu en assolvèn, aboeissein de hou guet humilité, neze é fautt achiw er *gonfiteor* ha gobér a greis er galon un act a gontrition.

G. Piw é er ré ne vènt quet disposed assez eid receu en assolvèn?

R. Er ré ne fal quet dehè um gorrigein a ou féhedeu, pêllàd doh en occasioneu a nehé, repaein en offans groeit de Zoué ha d'en néssan, hac er ré nen-d-int qued instruged assez.

G. Pètra zo ret demp gobér eid um gorrigein a hur fauteu?

R. Red é dihoal doh en occasioneu, ha doh er hompagnoneaheu hun doug d'offansein Doué, pédein liès ha téhein rac en arhoareguéah.

KENTEL XXI.

Ag er Satisfaction.

G. Pètra é er satisfaction?

R. Er reparation ag en offans hur-bé groeid de Zoué ha d'en néssan.

G. A béban é ta mérit hur satisfactioneu?

R. A satisfaction Jésus-Christ péhani zo infini, ha doh péhani é joentamp hur réni él ma hèllamp.

G. Péré é en œuvreu a satisfaction ?

R. Er péh a ordrén demp er hovèsour gobér eit pénéjen, èl mei e spécial er bédèn, er yun hac en alézon: dré er yun é comprénér éue er mortificationeu hac en diovér ag er péh a ra vad d'er horf pé d'er galon.

G. Guêllein aramp-ni gobér éue satisfaction de Zoué dré er poénieu a zegass demp ?

R. Ya, doh ou souffrein guet patianted eid hur pénéjèn.

G. Pétra é gobér satisfaction d'en néssan ?

R. Dacor dehou er péh hur-bé lamet guet hou; é vâdeu mar hunn-ès ean laired; é inour, mar hunn-ès en décried, pé blessed en ur fæsson bénac é væledi mad.

G. Pénaus é faut gobér satisfaction d'en néssan, a p'hur-bé en offansed ?

R. Red é gobér reparation de hou hac um accommodein guet hou.

G. Pétra a laret-hui a unan na fal quet de hou gobér satisfaction ?

R. É govésion né chèrvige de nétra de hou.

G. Pé sort pénéjènneu a zeliamp-ni desirein ma vou reit demp ?

R. Pénéjènneu hac a chervijou d'hur horrigein a hur fal deicheu ha de bæein de justiss en Eutru Doué er poénieu delied eit hur pehedeu.

G. Pétra a gouéhou d'er ré n'ou-dou quet groeid satisfaction er hoalh èr vuhé

men goudé en assolvèn hac er pardon a ou féhedeu ?

R. Ind a rei satisfaction er béd aral dré boénieu hélleih calettoh.

G. Mèn é andureind-i er poénieu-ẓé ?

R. Er Purgatoér.

KENTEL XXII.

Ag en Induljanseu.

G. Pètra a ẓésq er fé demb a ẓivoud en induljanseu ?

R. En en-d-es en Ilis receued guet Doué er guèlloued de rein induljanseu, hac é hèll er grechènion tennein pourfit brâs a' nehé aveid ou salvedigueah.

G. Pérac éma quer salvus en induljanseu?

R. Rac meint laqueid eid doussâd er rustoni ag er poénieu temporel deliet d'er péhed.

G. Ac intantion en Ilis é hun discarguein dré en induljanseu ag en obligation d'obér satisfaction de Zoué ?

R. Nepas: é contræl, intantion en Ilis nen-dé rein induljanseu nameit d'er ré a laca poén d'obér doh ou zu satisfaction de justiss en Eutru Doué, eid ou secour d'um aquittein en é guevér.

G. Péhani é er huèllan disposition eid gounid erhad en induljanseu ?

R. Gobér guèllan ma hellér er péh a vé ordrenéd eid ou gounid, ha gortos er vâd a nehé doh miséricord en Eutru

Doué péhani hemp quin a hanàu en donded a galon mab-dén.

G. Ar bétra éma diazéed en induljanseu ?

R. Ar satisfactioneu Jésus-Christ hac ar ré er Sènt.

G. Pérac é laquet-hu satisfactioneu er Sènt gued ré Jésus-Christ ?

R. A gaus de vadeleah Doué a vènn, abalamort d'er ré Santéllan ag é servitèrion, pardonnein er réral.

KENTEL XXIII.

Ag er Sacremand a Nouyèn.

G. Pétra é er sacremand a nouéyèn ?

R. En nouéyèn zo ur sacremand institued eit soulagemand inean ha corv en dud clan.

G. Péh graiceu a ra demp er sacremand a nouéyèn ?

R. Taer principal. 1.° Achiw a ra hur purifiein à hur péhedeu. 2.° Nèrh a ra demp énèp de dantationeu en diaul én ær a hur marw. 3.° Ean a zegass er yehèt d'er horv, mar juge en Eutru Doué éma profitaploh quement-se aveit hur salvédigueah.

G. Pégourz é teliér receu en nouéyèn ?

R. A pé vér clan én dangér a varw, hemp gortoz que ne vér paréw de véruëll.

G. Pétra zo red gobér eit receu erhad er sacremand a nouéyèn ?

R. Red é 1.° um lacad ér stâd a hraice Doué;

Doué; 2.° um zoug d'ur gonfiance vras en é visèricord; ha 3.° um resinein a quèrh d'é volanté.

G. Pétra zo red gobér arlérh ma vér bet nouëyed?

R. Red é trugairécad Doué ag er graice en des reit d'omp, ha lacad rah hur chonge guet hou ha gued en éternité.

KENTEL XXIV.

Ag er Sacremand a Urh.

G. Pétra é er sacremand a urh?

R. En urh a zo ur sacremand a ra er bouvoér hac er graice d'um aqùittein santélemand ag er hargueu en-des en dud a Ilis.

G. Piw a hèll rein er sacremand a urh?

R. En Escobèd hemp quin.

G. E péh dispositioneu é teli boud un dén eid receu er sacremand a urh?

R. 1.° Red é ma vou galuet guet Doué de stâd en dud a Ilis; 2.° na'n-dou quin intantion meid a hloér Doué hac a salvedigueah é néssan; 3.° ma vou dilam é gomportemand, ha 4.° ma vou ér stâd a hraice Doué.

KENTEL XXV.

Ag er Sacremand a Briédeleah.

G. Pétra é er sacremand a briédeleah?

R. Er briédeleah a zo ur sacremand a

ra d'er ré a zimé er graice de viuein assambl èl güir grechenion ha de zessàu ou bugalé hervé Doué.

G. Pétra a sinifi er sacremand a briédeleah ?

R. Sinifiein a ra en union a zo étré Jésus-Christ hac en Ilis.

G. Pénaus é spécial é teli en dén dimeed representein Jésus-Christ ?

R. E càrein é voés a zevri èl ma càr mâb Doué en Ilis.

G. É pétra é teli er voés representein en Ilis ?

R. Er respét hac én aboeissans a zeli hé-doud é quevir hé friêd, èl ma'n-d-es en Ilis respèt hac aboeissans é quevir Jésus-Christ.

G. Ac ean a hellér dispènn en union ze étré un dén hac é voés ?

R. Nepas, n'hèllér quet en dispènn mui eid en hani a zo étré Jésus-Christ hac en Ilis.

G. É pétra é consist en obligationeu ag er briédeleah ?

R. É viuein é peah hac é caranté, é souffrein guet patianted er poénieu ag er stád se hac é tessàu er vugalé en ur fæsson vât ha santél.

G. Péh ræson a zeli é special lacad unan de guemér un aral de briéd ?

R. Er vertu hac en havaledigueah ag ou imurieu.

G. É péd fæsson diuènned é hér ér stád a briédeleah ?

R. Er ré principal zo monèd abarh; 1.° hemb examinein volanté Doué, hac hemb hanàuein en obligationeu ag er briêdeleah; 2.° gued intantioneu contræl d'er santeleah ag er stâd se; 3.° énèp de volanté just ha ræsonable er guérènt.

G. *Pénaus é teltér um breparein de receu er sacremand a briêdeleah ?*

R. Red é um breparein dehou dré ur govèsion hac ur guemunion vâd, dré bédenneu hac alésonieu, hac en ur viuein en ur vodesti vras.

G. *Pégourz é faut covessad ha quemunicin én intantion zé ?*

R. Un dé benac quènd boud éreded.

FIN AG ER HATECHIM.

PÉDEN DE VITIN.

† É hanw en Tàd, hac er Mâb, hac er Spéret-Santél. *Amen.*

I. Deit, Spéret-Santél, carguet à hou cræsse caloneu hou Fidélet, alumet én hé en tan sacret a hou caranté divin.

II. Men Doué, mé gred énoh, mé laca me ol gonfiance énoh, m'hou car a greis me halon, m'houç ador aman présant, m'houç hanâu eit me Hrouéour ha me Mæstre drés ol er réral, ha prest cair on d'aboeissein d'oh ne vern é pétra.

III. M'hou trugairéca, o men Doué, â hou pout me hrouéet ha laqueit ér bet, â hou pout me phrenet dré Oaid précius hou Mâb, â hou pout men groeit croaidur d'en Ilis catholiq, hac ag en ol græsseu emés receüet gueneoh durant mem buhé, hac é particulér â hou pout men guarantet en noz (*pé en*) dé-man deuéhan doh pep sorte goal accidant.

IV. Men Doué, mé gonsacre deoh me ol chongeu, conzeu, œuvreu ha poénieu ag en déréh man. Taulet, men Doué, hou pénédiction ar nehé, aselfin ne vou hanni à nehé, ne zei à hou caranté ha ne vou eit hou prassan gloér.

V. Doué à me halon, reit-teign er secoureu à béré en em-ès d'obér eit dioal doh

pep sorte péhet, ac eit accomplissign é pep tra hou volanté. N'éllan nétra hemp oh, men Doué, mæs nen-dés nétra n'espéran à hou madeleah infini : reit sclærdér d'em spéret, tuemdér d'em halon, nerh d'em volanté : dihuennet-mé doh anemizèt me salvedigueah : salvet-mé dré hou cræsse, aselfin ne viuëin meit eit oh, ha ma varüein en hou caranté santél : ol er græsseu man a oulennan gueneoh dré véliteu Jésus-Chrouist hun Salvér adorable, dré intercession er Uërhiés glorius Vari é Vam, dré intercession me Æl-Gardien, me S. Patrom, hac en ol Sènt ha Santézet ac er Baradoués.

Er Bater.

HUN Tâd, péhani zou én Nean, houç Hanw re vou santefiét; hou Ranteleah degasset demb; hou volanté bét groeit ar en doar avel én Nean : reit dèmb hiniw hur bara pamdièq; pardonnet dèmb hun offanceu, èl ma pardonnamb d'er-ré en-d-ès hun offancet; n'hun delausquet quét én tantation; mæs hun delivret ag en droug. *Amen.*

En Ave, Maria.

M'HOU salud, Mari, lén a hræce, en Eutru Doué zo gueneoh, hui zo beniguét dres en ol groagué, ha benigued-é er fréh a hou corv, Jésus.

Santès Mari, Mam de Zoué, pédet

aveid-omp péherion, bermen hac én ær a hur marw. *Amen.*

Er Gredo.

MÉ gred é Doué en Tâd ol-bouissant, Croéour d'en Nean ha d'en doar, hac é Jésus-Chrouist é Vab uniq, hun Eutru, péhani zo bét concéuét dré er Spéret Santél, gannét ag er Uérhiès Vari, en-d-ès andurét édan Ponce-Pilat, a zo bét crucifiét, maruét hac interrét, disquènnét d'el limbeu, en drivèt dé resuscitét a varw de viw, montét d'en Nean hac azéét én tu diheu de Zoué en Tâd ol-bouissant, a éno é-tei de jugein er-ré viw hac er-ré varw.

Mé gréd ér Spéret-Santél, en Ilis santél Catholiq, Comunion er Sænt, er Remission ag er péhedeu, er Resurrection général ag er hiq, er vuhé éternél. *Amen.*

Er Gonfiteor.

MÉ govessa doh Doué ol-buissant, doh er Uérhiès Vari, doh S. Miquèl Arhæl, doh S. Yebàn er Badéour, doh en Apostolèt Santél Pierr ha Paul, ha doh en ol Sænt, ha doh oh-hui, me Zâd spirituél, rac ma'm-ès péhet ræ, dré chongeu, dré gonzeu, dré œuvreu : dré me fautt, dré me fautt, dré me fautt brassan. Rac-cé me béd en Intron-Vari heurus perpet Guériès, S. Miquèl Arhæl, S. Yehàn er Badéour, en Apostolèt Santél Pierr ha Paul, hac en ol Sænt, ha hui, me Zâd spirituél, de bédein en Eutru Doué aveid-on. *Amen.*

PÉDEN DE NOZ.

† In nomine Patris, et Filii, et Spiritûs-Sancti. Amen.

En tri Acte quetan, él ér Bédèn de Vitin.

IV. Guet à favurieu em-és mé receuet hiniw à hon madeleah infini, o men Doué, ha hoah guet à uéh em-és mé abuset à nehé! Hou pér trubé doh ein, men Doué, revé er vrasræt hemp mesul à hou miséricorde, reir reign sclærdér eir hanauein me fauteu, reit teign dareu eit ou ouilein.

Examénamb hur honcians ar en ol pêhedeu hunn-es groeit hiniw, ènèp de Zoué, ènèp d'hun nèssan, hac ènèp d'emp-ni memb.

V. Men Doué, qué bras em-és mem bout hou ç'offancet, rac ma boh infinimant mat, infinimanr digne de vout carer, ha rac ma tisplige er pêhet deoh, m'em-és ur volanté ferm ne retournèin mui de hou dré hou cræsse, mé bellei doh en occasioneu à nehou, hac er hovessei prestan ma héllèin.

VI. Mé offre deoh, o men Doué, er repos a yan de guemér, hac a joentan doh er repos en-d-és queméret hun Salvér durant ma hoé ar en doar. Beaih hui memp men goarnour, o men Doué, aselfin ma reposèin ènoh, ha ma rihunèin aveit oh, ha dré er moyant cé ma vèin perpet doh hou ç'inourein,

VII Me Æl-Gardien, me S. Patrom, ol Sent ha Santézet, ha hui é spécial, Guèrhiès Santél-merbet Mam de Zoué, quemèret mé édan hou protection, goulennet aveit on un nozeoh vat, hac er græsse ag ur marw santél hac eurus.

PATER noster, qui es in cœlis, sanctificetur nomen tuum; adveniat regnum tuum; fiat voluntas tua, sicut in cœlo et in terrâ: panem nostrum quotidianum da nobis hodiè, et dimitte nobis debita nostra, sicut et nos dimittimus debitoribus nostris; et ne nos inducas in tentationem; sed libera nos à malo. Amen.

AVE, MARIA, gratiâ plena, Dominus tecum, benedicta tu in mulieribus, et benedictus fructus ventris tui, Jesus.

Sancta Maria, Mater Dei, ora pro nobis peccatoribus, nunc et in horâ mortis nostræ. Amen.

CREDO in Deum, Patrem omnipotentem, Creatorem cœli et terræ; et in Jesum-Christum Filium ejus unicum Dominum nostrum, qui conceptus est de Spiritu-Sancto, natus ex Mariâ Virgine, passus sub Pontio Pilato, crucifixus, mortuus et sepultus, descendit ad inferos, tertiâ die resurrexit à mortuis, ascendit ad cœlos, sedet ad dexteram Dei Patris omnipotentis, indè venturus est judicare vivos et mortuos.

Credo in Spiritum-Sanctum, sanctam Ecclesiam Catholicam, Sanctorum communionem, remissionem peccatorum, carnis resurrectionem, vitam æternam. Amen.

CONFITEOR Deo omnipotenti, beatæ Mariæ semper Virgini, beato Michaeli Archangelo, beato Janni-Baptistæ, sanctis Apostolis Petro et Paulo, omnibus Sanctis, et tibi, Pater, quia peccavi nimis, cogitatione, verbo et opere, meâ culpâ, meâ culpâ, meâ maximâ culpâ. Idò precor beatam Mariam semper Virginem, beatum Michaelem Archangelum, beatum Joannem Baptistam, sanctos Apostolos Petrum et Paulum, omnes Sanctos, et te, Pater, orare pro me ad Dominum Deum nostrum.

Misereatur nostrî omnipotens Deus; et dimissis peccatis nostris, perducat nos ad vitam æternam. Amen.

Indul † gentiam, absolutionem et remissionem peccatorum nostrorum tribuat nobis omnipotens et misericors Dominus. Amen.

FIN.

